Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-hээ гарана | № 277 (14082) | 1975 оной ноябриин 26, среда | Сэн 2 мүнгэн.

...ОЧТО ЗӨӨЛГЭ— ...УХАЛА ХЭРЭГ

...1976 ондо хэблэгдэн гараха газетэ болон журналнууд... абалга хаа хаанагүй дүүрэнтэжэ байна. Полити... ехэ удха шанартай энэ хүдэлмэридэ «Союзпечать» ...ствын, хэлхеэ холбооной отделенинүүдэй хүдэлмэ...шэд, хэблэл тарааха нитын түлөөлэгшэд эдэбхитэй... хабаадалсаа. Үнгэрэгшэ жэлнүүдтэй жэшэжэ ха... газетэ ба журналнуудые захигшадай тоо нилээд ...ороо. Хэблэлэй эдэбхитэд, олон миллион уншагшад ..., журналнуудай үдэр бүри ургажа байhан үүргые ... мэдэдэг, ойлгодог болоо.

...аршье нютагта—хото городтошье, хүдөөгэй тосхон... хэблэлдэ захил хэдэггүй айлые олохогүйт. Газетэ, ...алнуудые худалдадаг киоскнуудай дэргэдэ үглөө ... хэды олон хүн суглардаг гээшэб! Зарим айлнууд ...доро 7—8, арба гаран ондоо газетэ, журнал захижа ... Эдэ бүгэдэ хадаа совет хүнүүдэй ажабайдалай бү...йжаржа, баян дэлгэр боложо байhанай, ажалшадай ...бодолой эрилтын улам ургажа байhанай эли тодо ...болоно бшуу.

...хүнүүдэй захиhан газетэ болон журналнуудые саг ... ээзэндэнь хүргэжэ үгэхэ хэрэг тэдэнэй соёлой эрил...лтаха асуудалай шухала хубинь болоно. Энэ хэрэгтэ ...ублика дотор ажалладаг олон тоото почтальонуудай ... тон ехэ гээд тэмдэглэе.

«Эгээл хүндэтэй айлшамнай ерэбэ даа» гээд почталь...онай холын малшадай омог баяртайгаар хөөрэлдэхые ...дадаа, хэнэйшье зүрхэ сэдьхэлэн баясамаар байдаг. ... байха ёhотойшье. Почто зөөдэг эдэ нүхэдhай улад ... ямар ехэ баяр, hонирхолтой мэдээсэлнүүдые асар...дуулгана гээшэб!

...Даабарита ажалдаа харюусалгатайгаар хандажа, хүн... магтаалда хүртэдэг почтальонууд республика до...ай олошоржо байна. Захааминай аймагай Далахайн ...эой хоёрдохи отделениин почтальон Буда Шагдуро... Гармаев эндэхи ажалшадай дунда магтаалтай боло...үнинэй юм. Энэ нүхэр hүүлэй хэдэн жэлэй туршада ...альоноор хүдэлжэ, холын малшадай эгээл хүндэтэй ...дай нэгэннинь болонхой.

...Буда Шагдурович олон жэлдэ колхозой, сомсоведэй ...дкомой түрүүлэгшээр хүдэлөөд, пенсидэ гараhан ... Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаада... хэдэн орден, медальнуудаар шагнагданхай. Тиигэ...е hанаа амар hууха hанадаггүй, эмээл мориндоо ... бүри мордожо, холын малшадта газетэ, журнал ...дадаг юм. Тиигэхэ зуураа малшадта шэнэ hонинние ...дэг, ажал хэрэгээрнь hонирходог заншалтай. Хэб... захил абаха хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадал... Почтальон Буда Шагдурович Гармаев совхозой ... агитаторнуудай нэгэн, арадай хиналтын бүлэгэй ...итэн байха юм. Тиимэл хадаа түрэл нютагайнгаа ...зоной дунда хүндэтэй болоо бшуу.

...Бэшүүрэй аймагай Бага-Куналей тосхондо Анастасия ...йловна Смолина олон жэлэй туршада почтальоноор ...лжэ, ажалшадай зүгhөө магтаалда хүртэнэ. Энэ нү...колхозниггуудай захиhан газетэ, журналнуудые, бэшэг ... бусад корреспонденци түргөөр ээзэндэнь хүргэдэг, ...лдэ захил абаха хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаа...даг байна. А. М. Смолина коммунис ажалай удар...й нэрэ солодо, «1974 оной социалис мүрысөөндэ ...» гэhэн тэмдэгтэ хүртэhэн юм. Хэжэнгын аймагай ... нютагай нүхэр Жамбалова, Улаан-Үдын аймагай ...чный тосхоной Л. И. Белова, Г. И. Матафонова, ...-Үдэ городой Борсоевой үйлсэдэ ажалладаг К. И. ...кова, В. К. Сабанина, Захааминай аймагай Михай... тосхоной Ц. Ц. Найданов болон бусад олон почталь...уд ажалдаа коммунис ёhоор хандажа, хүн зоной соё...эрилтэ хангаха хэрэгтэ өөhэдынгөө хубитые оруулал... Иимэ жэшээнүүдые Буряад ороной город бүхэндэ, ... бүхэндэ оложо болохо. Энэмнай ехэ магтаалтай, ...й зүгhөө hайшаагдамаар хэрэг гээшэ.

...Тэбэшье, почто зөөхэ, газетэ болон журналнуудые ...нь түргөөр хүргэхэ хэрэг республикын нютаг бү... жэгдэ hайнаар табигданхай гэхын аргагүй. Энэ ...мэри аймагуудай, колхоз ба совхозуудай түб hуу... муу бэшээр табигдаhан байбашье, холын зарим ...ин нютагуудта, фермэ, отарануудта дутагдалтай бай... Зарим малшад захиhан газетэ, журналнуудаа 7—10 ...й үнгэрhэн хойно абадаг ушаршье бии.

...Баунтын аймагай түб Багдарин посёлогто Улаан-Үдэ... үдэр бүри самолет ошожо, олон тоото пассажирнуу... почто абаашана. Теэд Багдаринай ажалшад захиhан ... ба журналнуудаа самоледой ошоhон үдэр бэшэ, ха...үглөөдэрынь, хоёр хоноод абадаг байна. Энэ аймагай ... нютагуудай ажалшадта, холын малшадта хэблэл бү...удаан боложо абаашагдана. Ахын, Яруунын, Хойто...алай, Зэдын ба бусад зарим аймагуудай холын мал... газетэ, журналнууд, бусад корреспонденци хаhа ... хүргэгдэнэгүй гэhэн гомдол газетын редакцида ...о.

...Улаан-Үдэ городто, аймагуудай түб hууринуудта газе... журналнуудые худалдадаг «Союзпечатиин» киоскнууд ...дэг. Тэндэhээ хэды олон хүнэй хэблэл абадагынь ...жэ. Теэд газетэ, журналнууд, илангаяа «Буряад ...», «Правда Бурятии», «Буряадай залуушуул» газе...уд Улаан-Үдын киоскнуудта саг соогоо асаргадана... Илангаяа субботын, амаралтын үдэрнүүдтэ иимэ ... али олон дайралдадаг гээшэ. Тиихэдэ аймагуудай ... киоскнуудта республикын, аймагай газетэнүүд тон ...өөр худалдагдана. Тиимэhээл олон мянган уншагша... зүгhөө гомдол ороно, ажалшадай дунда хэблэл тараа...хэрэгтэ hаад тойбо ушаруулагдана.

...Эхэ оронойемнай типографинуудhаа жэл бүри 40 мил... шахуу хэhэг газетэ ба журнал хэблэгдэн гаража, ... түмэн уншагшадай дунда тараагдана. Тэдэнэй номер...дэ орон доторнай боложо байhан шэнэ hонин тухай, ... общестын хүгжэлтын шэнэ шатанууд тухай, улас...ондын байдал тушаа дэлгэрэнгыгээр бэшэгдэнэ. Үн... бүтээсэтэ ажалай үльгэр жэшээ олоной дунда тараа... тэндэ дайралдадаг зарим нэгэн дутагдалнуудые ...аха, коммунизмын гэгээн гэрэлтэ ерээдүй тээшэ даб... хэрэгтэ совет хэблэлэй дүүргэдэг үүргэ тон ехэ.

КПСС-эй XXV съездэдэ бэлдэлгэ хадаа совет хэблэлэй ...дэрэй гол шэглэлынь болонхой. Тиимэhээ газетэ бо... журналнуудые, бусад корреспонденци ээзэндэнь түр... хүргэхэ хэрэг хэлхеэ холбооной хүдэлмэрилэгшэдэй ... уялга болоно. Энэ асуудал нютагай партийна бо... совет органуудай хиналта доро байха зэргэтэй.

ХОТО, ҮДӨӨГЭЙ ...

АМАН ҮГЫН ЖУРНАЛ

...Енхорой соёлой бай... аман үгын журналай ... болобо. Тус журнал ...олой баатарлиг замда ...гдаа. Комсомолой ве... нютагай комсомол... болон ВЛКСМ-эй гэ... абтахаяа байгаашад ... суглараа. ... комсомол ябаhан. ...ажалдаа алдартай тү... жэшээнь, Ц. Б. Ген... Н.Ф. Лобанов, Г. Г. Дондопов, Д. М. Банзаракцаев гэгшэд баяр ёhололой ороhон байдалда хүбүүд, басагадта комсомолой билетүүдые барюулаа.

Нютагай дунда hургуулиин литературын багша М. Ч. Цыренова, ахамад пионервожата А. Д. Хайдукова гэгшэд аман үгын журнал hайнаар эмхидхэжэ, магтаал hайшаалда хүртөө. Энэ hайхан заншалаа саашадань хүгжөөжэ байхаар найдуулаа.

Д. АЮШЕЕВ,
манай корр.

«Буряад эстрада»—Хэжэнгэдэ

...үдэрнүүдтэ Хэжэнгын ... Хөөрхэ, Эдэрмэг, ... болон бусад тосхо... ажалшад республи...кслэлhээ ерэhэн «Бу...страда» гэжэ бүлэгэй ...уудай уран бэлигтэ ...ташана. Арбан гурбан ... бүридэhэн энэ бүлэ...идэлдэ гол түлэб за...тистнууд ороно. Мүн ...ашье артистнууд бии. ...хэдэ, Буряадай ...й габьяата артист ... Халбаев, Константин Алексеев, Владимир Гунзынов болон бусад.

Буряад арадай дуунуудые гүйсэдхэгшэ Долгор Хунтыхеева, акробатка Александра Нимаева, эльбэ шэди харуулагша Владимир Цыренжапов гэгшэдые харагшад илангаяа халуунаар угтана.

Хэжэнгэ ерэхынгээ урдахана энэ «Буряад эстрада» гэжэ бүлэгэй артистнар Баргажанай, Хурамхаанай аймагуудай ажалшадта айлшалаа.

Манай корр.

КПСС-эй XXV СЪЕЗДЫН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

«Социалис уялгануудые амжалтатайгаар дүүргэхын тула шухала арга боломжо хангалгын түлөө, харьяата нредприятинуудайнь үйлэдбэриин ябуулгатай холбоотой бүхы асуудалнуудые хаhа саг соо шиидхэлгын түлөө эдэнэй харюусалгатай байhанда министерствэнүүдэй, албан зургаануудай, ажахын органуудай анхаралые КПСС-эй ЦК хандуулна».

(«КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө социалис мүрысөөн тухай» КПСС-эй Центральна Комитедэй Тогтоолhоо).

УЛААН-ҮДЫН ТҮРҮҮ ПРЕДПРИЯТИНУУДТА

ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНО РАЙОН. Районой ажалшад промышленна продукци худалдаха табан жэлэйнгээ түсэбые болзорhоонь урид, ноябриин 14-дэ дүүргээ hэн. Табан жэлэй туршада промышленна үйлэдбэриин хэмжээн 37 процентээр дээшэлээ. Амжалтаараа зоригжоhон ажалшад урдаа шэнэ зорилго табиба. Табан жэлэй дүүрэтэр түсэбhөө гадуур 39,5 миллион түхэригэй промышленна продукци худалдажа, партиин XXV съездые угтаха гэhэн социалис уялга абаа.

* * *

«Электромашина» завод. Заводой кран бүтээлгын цехэй коллектив партиин XXV съездын хүндэлэлэй социалис мүрысөөндэ оролсоод, ажалдаа hайн үрэ дүн туйлажа байна. Кран бүтээгшэд табан жэлэй туршада 2170 автокран бүтээхэ даабаряа дүүргээ. Товарна продукци худалдалгын хэмжээн табан жэлэй туршада 26,5 процентээр дээшэлhэн байна. Ажалай бүтээсэ 26,5 процентээр дээшэлээ. Табан жэлэй түсэбhөө гадуур 60 автокран бүтээхээр хараалагдаа.

* * *

Судна бүтээлгын завод. Заводой коллектив юhэдэхи табан жэлэй туршада эршэмтэй шангаар ажаллажа байна. БАМ-ай шухала захилнуудые болзорhоонь урид дүүргэдэг болоо. Энэ коллектив продукци бүтээн гаргаха, худалдаха табан жэлэйнгээ түсэбые болзорhоонь урид дүүргэhэн юм. Съездын хүндэлэлэй социалис мүрысөөндэ олон цех, участок, бригада түрүүлжэ ябана.

* * *

Авиазавод. Табан жэлэй туршада заводой үйлэдбэриин хэмжээн нилээд дээшэлhэн байна. Коллектив товарна продукци гаргаха, худалдаха табан жэлэйнгээ түсэб болзорhоонь холо урид дүүргээ. Байгша оной түсэбhөө гадуур 500 мянган түхэригэй, табан жэлэй даабариhаа гадуур 4,5 миллион түхэригэй олзо доход оруулха, хубсаhа угаадаг 10 мянган машина хэхэ, мүн ажалаа эрдэм ухаанай үндэhөөр эмхидхэhэнэй, шэнэ техникэ нэбтэрүүлhэнэй ашаар 12 миллион түхэригэй экономическа ашаг үрэ абаха гэжэ коллектив хараалhан байна.

Манай корр.

Газар таряалан, сабшалангай үрэжэл дээшэлүүлхэ габшагай хоёр hарын соносхогдоhонhоо хойшо hара тухай саг болзор үнгэрөө. Энэ хугасаа соо Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой оньhожоруулагдаhан звено нилээд ехэ юумэ хээ. hүүлэй үдэрнүүдтэ хүдэлмэринь бүри эршэтэйгээр ябуулагдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: звеногой тракторист Павел Якимов; шэмэ ехэтэ шэбхэ сабшалан дээрэ тараагдажа байна.

С. Балдуевай фото.

ХҮДЭЛМЭРИИН САГЫЕ ЗҮБӨӨР ХЭРЭГЛЭhЭНЭЙ АШААР

Улаан-Үдын Ленинэй орденто локомотив-вагон заhабарилгын заводой коллектив түгэсхэхы жэлдэ абаhан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ, партиин XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха гэжэ эрмэлзэнэ. Заводоймнай олон мянган хүдэлмэришэд үдэрhөө үдэртэ улам шангаар хүдэлнэ.

Манай шэрэм шудхалгын цехэй коллектив энэ ехэ мүрысөөндэ оролсоод, хаба шадалаа яhалал гаргана. Хүдэлмэришэднай локомотивуудта хэрэгтэй детальнуудые hайн шанартайгаар, үшөөл ехээр бүтээн гаргахын тула оролдоно. Цехтэмнай 250-яад хүдэлмэришэн тоологдоно. Шэрэм хайлуулагшад, хэбшэд, детальнуудые шоройhоо сэбэрлэгшэд. Бэшэшье олон мэргэжэлтэд манай цехтэ хүдэлдэг. Энэ олон хүдэлмэришэд нэгэ hанал бодолтойгоор хүдэлхэ гэжэ оролдоно. Тэрэгүйгөөр хайшан гээд халаанай даабари дүүргэгдэхэб даа. Халаанай даабариин дүүргэлтэ хүдэлмэришэн бүхэнэй оролдосо шадабариhаа болодог.

Жэшээлхэдэ, шэрэм хайлуулагшын муугаар хүдэлөө hаань, бүхы цехэй хүдэлмэришэд миин hууха ушартай болодог. Хэбшэдэй нобшо удаан хүдэлөө бол шудхалаа хэгшэд, шэрэм хайлуулагшад баhал миин hууха байна бшуу. Бүтээсэ ехэтэй оньhон түхеэрэлгэнүүд хүсэд ашаглагдахагүй. Хэдэн олон хүдэлмэришэд үнэтэй сэнтэй ажалай сагые миин hалгааха болоно.

hаадгүйгөөр хүдэлхын тула бидэнэр юу хэхэ ёhотой гээшэбибди? Иимэ асуудал мүнөө цехэй хүдэлмэришэн, бригадир, мастер, инженерно-техническэ мэргэжэлтэдэй урда табигдадаг. Ажалай эмхидхэлые hайжаруулха, хүн бүхэнэй харюусалгыень дээшэлүүлхэ ёhотойбди. Хүдэлмэришэд ганса өөрынгөө бэшэ, мүн хамта хүдэлдэг нүхэрэйнгөө ажал хэрэгэй түлөө харюусадаг байха юм. Хэрбээ ганса хэбшэнэй ажалhаа хожомдожо ерээ hаа, конвейерэй миин байха ушар гарадаг. Нэгэ хүнhөө боложо, бүхы цехэй коллектив ажалаа hаатуулха болоно бшуу.

Цехэймнай хүдэлмэришэд али зэргын харюусалгатай ажал хэжэ байдагаа hайн мэдэнэ. Энээн дээрэhээл ажалhаа хожомдохогүй, оньhон түхеэрэлгэнүүдээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха гэжэ оролдодог.

Бидэнэр дүршэл шадабаритай хүдэлмэришэдые шэрэм хайлуулха ажалда табидаг байнабди. Борис Андреевич Усачев гушаад шахуу жэл манай цехтэ хүдэлнэ. Тэрэ шэрэм хайлуулха технологи ехэ hайнаар мэдэдэг болонхой. Халаанай туршада 35 тонно шэрэм хайлуулха даабаряа 40 тоннодо хүргэдэг. Борис Андреевичтэй хүдэлхэдөө, хэбшэд, шудхалаа хэгшэд ехэл баясадаг. Юуб гэхэдэ, шэрэм ехээр хайлуулагдажа, конвейер минута соошье байлгүй хүдэлгэгдэдэг. Халаанай туршада тормозой 3.000—3.100 колодко шудхагдажа, даабари холо үлүүлэн дүүргэгдэдэг.

Хэбшэднай голодоhогүйгөөр, ехээр продукци гаргахын тула баhал ехэ оролдолго үүсхэл гаргажа байдаг. Алик Гармаевич Шаргаевай хүтэлбэрилдэг бригадын коллектив hүүлэй сагта ажалдаа hайн үрэ дүн туйлажа, продукци гаргаха даабаряа хододоо үлүүлэн дүүргэнэ. Энэ бригадын бүхы хүдэлмэришэд (бригададань 19 хүн) ажалай эхилхэhээ 10—15 минутаар урид участогтаа ерэжэ, хэб хэдэг оньhон түхеэрэлгэнүүдээ сэбэрлэдэг, хэб хэхэ холисын шанарые шалгадаг байха юм.

Энэ бригадын коллектив соо ажалhаа хожомдодог, ажалай журам эбдэдэг хүдэлмэришэд үгы юм. Бригадын булта гэшүүд хэбшэнэй 4-дэхи разрядтайнууд. Алик Гармаевич Шаргаев өөрөө 5-дахи разрядтай юм. Энэ бригадын коллектив дүршэл шадабаритай, үндэр мэргэжэлтэй зон. Энээн дээрэhээл хэбүүдые hайн шанартайгаар, олоор хэжэ, конвейерые минутыншье туршада миин байлгангүйгөөр хүдэлгэнэ. А. Г. Шаргаевай бригадын коллектив хүдэлмэриин сагые зүбөөр хэрэглэдэг болонхой. Эдэнэр юhэдэхи табан жэлэйнгээ даабари байгша оной июль hарада дүүргээ бэлэй.

Василий Петрович Азаровай хүтэлбэрилдэг шудхалаа хэгшэдэй бригадын коллектив үнинhөөл хойшо эрхим түрүү ажалаараа суурхана. Бригададань дүршэл шадабаритай хүдэлмэришэд олон. Жэшээлхэдэ, Борис Будаевич Мухлуев хоридохи жэлээ шэрэм шудхагшаар хүдэлнэ. Халаанай туршада 15—16 тонно шудхалаа хэжэ, даабаряа 20—25 процентээр үлүүлэн дүүргэдэг. Василий Петрович Азаров өөрөөшье шудхалаа хэхэдээ бэрхэ юм. Энэ бригадын хүдэлмэришэд дундаа мүрысэн, эршэтэй шангаар хүдэлнэ. Энээн дээрэhээл даабаряа үлүүлэн дүүргэнэ. Хүдэлмэриин сагые хүсэдөөр хэрэглэжэ шадана.

Цехэймнай булта хүдэлмэришэд мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлэн hурана. Социалис мүрысөөндэ хабаадалсажа, үдэр бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэхын тула оролдоно. Оньhон техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглажа, булта дааа шахуу абаhан уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлнэ.

Манай коллектив юhэдэхи табан жэл соо илангаяа hайнаар хүдэлжэ гараа. Шэнэ онол арга, оньhон техникэ хэрэглэhэнэй ашаар ажалай бүтээсые 26 процентээр дээшэлүүлhэн байнабди. 99.150 тонно продукци гаргаха табан жэлэй даабари болзорhоо урид, октябриин 10-да дүүргэгдээ. Жэлэй дүүрэтэр үшөө 4.969 тонно продукци гаргахаар шиидэнхэйбди.

Цехэймнай хүдэлмэришэд эбтэй зетэйгээр, нэгэ hанал бодолтойгоор хүдэлhэн дээрэhээл энэ бүхы амжалтануудые туйлаад, саашадаа бүри hайнаар хүдэлхэ гэhэн зорилго урдаа табина.

М. МАНТЫКОВ,
Ленинэй орденто ЛВРЗ-гэй шэрэм шудхалгын цехэй ахалагша мастер.

ЭБ НАЙРАМДАЛТА ХҮСЭНҮҮДЭЙ НЭГЭДЭЛЭЙ ТҮЛӨӨ

ЛЕНИНГРАД. (ТАСС-ай корр.). Эб найрамдалай түлөө тэмсэдэг национальна хүдэлөөнүүдэй түлөөлэгшэдэй бүхэдэлхэйн конференциин ноябриин 24-дэ болоhон түгэсхэлэй заседани дээрэ документнүүд баталагдан абтаа. Уласхоорондын шахардуу байдал hуларуулхын, харилсаа холбоо тогтоохын, зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалгые болюулхын түлөө тэмсэлдэ эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй ажал ябуулгануудай программа эдээн дотор тодорхойлогдоhон байна. Ленинградай деклараци, зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалгые болюулхын түлөө Стокгольмын шэнэ хүдэлөөе саашадань хүгжөөхэ тухай документ, Хельсинкидэхи түүхэтэ зүблөөнэй дүнгүүдые hайшааhан документ баталагдан абтаа.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй 25 жэлэй ойдо зорюулагдаhан, Ленинградай олониитын түлөөлэгшэдэй, бүхэдэлхэйн конференцидэ хабаадагшадай суглаан Смольнын актова зал соо болобо.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн, КПСС-эй Ленинградска обкомой нэгэдэхи секретарь Г. В. Романов суглаан дээрэ үгэ хэлээ. Уласхоорондын энэ уулзалгада хабаадагшадые тэрэ үнэн зүрхэнhөө халуунаар амаршалба.

Эб найрамдалай тала баригшадай үндэр ехэ эдэбхитэй байhые Ленинградта болоhон конференци эли бодоор харуулаа гээд тэрэ тэмдэглээ. Зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалгые болюулхын түлөө, зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хуряахын түлөө эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй хэhэн бүхэдэлхэйн ажал ябуулга эхилхэ гэhэн шиидхэбэриие дээдэ хуралдаанай баталан абаhаниинь энээниие элирхэйлэн гэршэлнэ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Леонид Ильич Брежневые эб найрамдалай тала баригшадай үндэр дээдын шагналаар — Ф. Жолио-Кюрин нэрэмжэтэ «Эб найрамдалай алтан медаляар» шагнаха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гаргаhан шиидхэбэриие ленинградайхид совет хүнүүдтэй хамта гүнзэгы сэдьхэлhээ баяр баясхалантайгаар угтаба.

Ленинскэ партиин XXV съездые нэрэтэй солотойгоор угтахаяа ленинградайхид манай агууехэ Эхэ ороной бүхы арад зондол адляар угтажа байна гээд оратор тэмдэглээ. Экономическа ба социальна хүгжэлтэ дэбжэлтын шэнэ харгы замуудые съездын нээхэ, уласхоорондын шахардуу байдалые саашадань hуларуулхын түлөө, дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангахын түлөө тэмсэлдэ шэнэ хүсэ нэмээхэ байhаниинь дамжаггүй.

ШЭНЭ ТАСС hОНИН

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Генеральна секретарь, «Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлhэнэй түлөө» Уласхоорондын Ленинскэ шангай лауреат Ромеш Чандрые Арадуудай хани барисаанай орденоор шагнаха тухай СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указые Г. В. Романов уншаба. Сугларагшадай альга ташалга доро тэрэ эб найрамдалай түлөө элитэ ехэ тэмсэлшэдэ Советүүдэй ороной үндэр дээдын хайра шагнал барюулаад, тэрэнэй hайн hайхан ажал ябуулгада шэнэ амжалтануудые хүсэhэн байна.

Ромеш Чандра үгэ хэлэхэдээ, үндэр дээдын шагналайн түлөө СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, Совет правительствада баяр баясхалан хүргэбэ.

Египедэй Араб Республикын, Италиин, Колумбиин, Малин, США-гай, Чехословакиин түлөөлэгшэд түгэсхэлэй суглаан дээрэ үгэ хэлэхэдээ, эб нарамдалай тала баригшадай Ленинградта болоhон уулзалга шухала удха шанартай байна гэжэ тэмдэглээ. Эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдые нэгэдүүлхэ хэрэгтэ тэрэ ехэ нүлөө үзүүлхэ юм. Хархис хүсэнүүдэй али бүхы харата ябуулгануудые зайсуулха талаар hэримжэ хэрэгтэй.

Дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангахын аша туhада

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневые Ф. Жолио-Кюрин нэрэмжэтэ «Эб найрамдалай алтан медаляар» шагнаха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Президиумэй шиидхэбэриие дэлхэйн олониитэ халуунаар амаршална.

КПСС-эй XXIV съезд дээрэ hайшаагдан абтаhан эб найрамдалта программые эсэшэ сусашагүйгөөр бэелүүлжэ байhанайнь түлөө Л. И. Брежневтэ бүхы дэлхэйн хүн зоной баяр баясхалан хүргэжэ байhые үндэр дээдын энэ шагнал элирхэйлэн гэршэлнэ гээд «Нью-уорлд ревью» журналай редактор, Американ-совет хани барисаанай национальна Соведэй правлениин түрүүлэгшын орлогшо Джесика Смит мэдүүлээ. Уласхоорондын шахардуу байдал hуларуулгада элитэ ехэ хубитаяа оруулhанайнь түлөө, зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээлгээ болюулха талаар ехэ хүсэлэл оролдолго гаргаhанайнь түлөө Холбоото Штадуудай арад Л. И. Брежневтэ илангаяа ехэ баяр хүргэнэ гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневые үндэр дээдын шагналаар шагнаhантайнь дашарамдуулан, бүхы дэлхэйн хүн зон зүрхэ сэдьхэлээ ханажа байна гэжэ Франциин элитэ мэдээжэ нитын ажал ябуулагша, журналистка Женевьева Табуи хэлээ. Советскэ Союзай ба Л. И. Брежневэй эсэшэ сусашагүй, залан сэхэ ажал ябуулhанай ашаар уласхоорондын оршон байдалда ехэ хубилалтануудай боложо байhан үе сагта Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Президиумэй шиидхэбэри абтаа.

КПСС-эй XXIV съезд дээрэ абтаhан эб найрамдалта программа, тэрэниие бэелүүлгэдэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй оруулhан хубита бүхы дэлхэйн түрүү үзэлтэй хүн түрэлтэнэй магтаал hайшаалда хүртэбэ гэжэ Италиин элитэ мэдээжэ нитын ажал ябуулагша Джорджо Ла Пира тэмдэглэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев Ф. Жолио-Кюрин нэрэмжэтэ «Эб найрамдалай алтан медаляар» шагнагдаха ёhоороол шагнагдаа гэжэ «Япон—СССР» гэдэг бүлгэмэй вице-президент М. Хориэ мэдүүлээ. Советскэ Союзай Коммунис партиин XXIV съезд дээрэ hайшаагдан абтаhан эб найрамдалта программын бэелүүлэгдэжэ эхилhэнhээ хойшо тэрэ бүхы хүсэ шадалаа зорюулhан байна. Энэ программа СССР-эй эб найрамдалта гадаадын политикын үндэhэ hуурида табигдаа. hүүлэй үедэ уласхоорондын оршон байдалда ехэ хубилалтанууд боложо, эб найрамдалай хэрэгтэ горитой туhа хүргэбэ. Минии hанахада, Л. И. Брежнев энэ талаар шухала үүргэ дүүргээ. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй үндэр, дээдын хайра шагналда хүртэхэ ёhоороол хүртөө гэжэ тоолонob.

Япон-совет хани барисаае бэхижүүлхын түлөө хүдэлөөнэй олон тоото эдэбхитэд, дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангаха зорилго урдаа табидаг, эб найрамдалай түлөө тэмсэдэг япон бүхы хүнүүд энэ шагналдань иимэ сэгнэлтэ үгэжэ, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй айхабтар ехэ хүсэлэл оролдолго гаргажа байhыень hайшаана гэжэ би этигэн найданаб.

(ТАСС).

ЭХЭ ОРОНДОО БУСАХАЯА МОРДОБО

ТБИЛИСИ. (ТАСС). СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй уряалаар албанай хэрэгээр Советскэ Союзда ерээд байhан Италиин Республикын Президент Дж. Леоне hамгантаяа Эхэ орондоо бусахаяа ноябриин 24-дэ эндэhээ мордобо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо Г. С. Дзоценидзе, Грузиин ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Г. Д. Джавахшвили, бусад тусхай тушаалтад, ажалшадай түлөөлэгшэд Италиин Республикын, Советскэ Союзай ба Грузиин ССР-эй гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэhэн Тбилисиин аэропорт дээрэ Италиин Президентые, тэрээнтэй хамта ябаhан хүнүүдые үдэшэhэн байна.

ХЯАГТЫН РАЙОННО ПАРТИЙНА КОНФЕРЕНЦИҺЭЭ

ҮЗЭЛ СУРТАЛАЙ ХҮДЭЛМЭРИ ҺАЙЖАРУУЛХА

Республика дотороо хүдөө ажахы эрхилдэг томо аймагуудай нэгэн гэжэ тоологдодог Хяагтын аймагта районно XXXVII партийна конференци һаяхан үнгэрөө. КПСС-эй райкомой тоосоото элидхэл хэһэн партиин райкомой нэгэдэхи секретарь **П. М. Павлов**, конференци дээрэ үгэ хэлэгшэд үзэл сурталай хүдэлмэридэ ехэхэн анхаралаа хандуулһан байна.

«Социалис байтуулалтада бии байгаа гайхамшагта хүсэнүүдые, совет хүнэй тэмсэлшэ, ажалша, зохёон байгуулагша байһан һайн һайхан шэнжэ шанарые гүйсэдөөр хүгжөөжэ шадаха үргэн ехэ партийно-эмхидхэлэй, политическэ болон оюун бодолой, хүмүүжүүлгын хүдэлмэреэр манай экономическа программа дэмжэгдэхэ ёһотой» гэжэ партиин XXIV съездэ хэһэн КПСС-эй ЦК-гай тоосоото элидхэл дотор тэмдэглэгдэһэн байгаа. Партиингаа энэ нангин заабарие бэелүүлэн, аймагай партийна организацинууд хүн зоной дунда эмхидхэлэй, политическэ, үзэл сурталай ехэ хүдэлмэри ябуулһан байна. Энээнэй ашаар тоосоото үедэ, мүн бүхы табан жэлэй туршада промышленность болон хүдөө ажахын түсэбтэ даабаринуудые бэелүүлхэ, үлүүлэн дүүргэхэ талаар зарим тэды амжалта түйлагдаа. Аймагай промышленна предприятинууд бүхы дээрээ түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэнэ. Юһэдэхи табан жэлэй туршада урдахи табан жэлэйхиһээ промышленна продукци худалдалга 27 процентээр, ажалай бүтээсэ 32 процентээр дээшэлээ. Тоосоото үедэ Сүхын арһанай завод, Хүдэрн-Сомоной тоһо, сыр гаргадаг завод, Наушкиин мяханай комбинат, хилээмэнэй 3-дахи завод гэхэ мэтэ предприятинууд табан жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид бэелүүлжэ шадаа.

Эдэ жэлнүүдтэ капитальна барилга ехээр хэгдээ. Хэрбээ урдахи табан жэлдэ 4 миллион түхэригтэ капитальна барилга хэгдэһэн байбал, энэ табан жэлдэ тэрэ 23 миллион түхэригтэ хүргэгдөө. Һүүлэй хоёр жэлэй туршада барилгын хоёр шэнэ предприяти эмхидхэгдээ. Тиигэжэ барилга үргэнөөр ябуулха аргатай болоо.

Хүдөө ажахыда үйлэдбэриин хүсэнүүдэй ехээр нэмээгдэһэнэй, хүдөөгэй партийна организацинуудай эмхидхэхы болон политическэ шадабариин дээшэлһэнэй ашаар, хэды бэрхэшээлтэй жэлнүүдэй тохёолдоошье һаа, тарялан, сабшалангай ургаса ехэ болоһон, адууһа малай тоо толгой олошороһон, гүрэндэ худалдагдаһан хүдөө ажахын продуктнуудай хэмжээн ехэ болоһон байха юм. Илангаяа 1975 ондо аймагай колхоз, совхозууд хэзээ хэзээнэйхиһээ баян ургаса абажа, гүрэндэ орооһо таряа худалдаха түсэбөө 2,5 дахин дүүргэһэн гэхэ гү, али бүхыдөө 233 мянга гаран центнер таряа гүрэнэй амбаарта оруулаа. «Родина» колхоз гүрэндөө 55 мянган центнер, «Дружба», Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозууд тус бүрөө 37 мянган центнер таряа тушаажа, нилээд ехэ хубитаяа оруулһан жэшээтэй.

«Родина» колхозой коммунист С. И. Капустинай, Алтайн совхозой Д. М. Раднаевай хүтэлбэрилдэг тракторна бригаданууд бултанһаа һайн ургаса хуряагаа. Таряа хуряалгын үедэ олонхи механизаторнууд ажалай ульгэр жэшээ харуулаа. «Дружба» колхозой комбайнер В. Т. Намсараев, «Родина» колхозой — Я. И. Кузьмин, Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой — Н. К. Аносов, Ехэ-Нугын совхозой — Ф. К. Рыжков болон бусад бүтээсэ ехэтэй ажалаараа шалгаржа гараа.

Мал ажалай талааршье зарим тэды һайн дүнгүүд түйлагдаа. Байгша ондо 1970 онойхитой сасуулбал, гүрэндэ мяха худалдалга 19 процент, һү — 7,8 процент, нооһон 13 процент ехэ болоо. Мал ажалай продукциин хэмжээе дээшэлүүлһэн ажахынуудай тоодо «Родина», Ранжуровай нэрэмжэтэ, «Заря» колхозууд, малай тоо толгой горитой олошоруулагшадай зэргэдэ Хяагтын болон «Пограничный» совхозууд ороно. Мүн ажалдаа жэл бүри амжалта түйлажа ябадаг малшад эндэ олон.

Партийно-эмхидхэлэй, политическэ, үзэл сурталай хүдэлмэри оролдосотойгоор ябуулжа, ажалай ехэ амжалтануудые түйлажа байһан жэшээнүүд эндэ олон. Илангаяа «Родина», Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозууд, Хяагтын совхоз энэ талаар бусадта жэшээ боложо үгэнэ.

Табан жэлэй түсэб үлүүлэн дүүргэхэ талаар республика дотороо социалис мүрысөө үүсхэһэн «Родина» колхоз газар таряалангай болон мал ажалай продуктнуудые абаха, гүрэндэ худалдаха юһэдэхи табан жэлэйнгээ түсэб бүхы зүйлөөр болзорһоонь урид дүүргэжэ шадаһан байна. Энээн тухайгаа тус колхозой түрүүлэгшэ **И. Р. Агафонов** конференцидэ элидхээ.

— Саашадаа таряалан, сабшалан болон бэлшээриингээ ургаса дээшэлүүлхын тула газар үһалха сөөрэм тогтоохо хэрэгтэй. Нимэ сөөрэмэй проект зохёогдоһоор гурбан жэл үнгэрөө. Тэрэниие бариха хүдэлмэри захалаадүй байһаар, — гэжэ үгэ хэлэгшэ шүүмжэлээ. — Мүн үхэрнүүдые шахан таргалуулха байра, тугалай шэнэ байра баригдажа дүүргэгдэнэгүй. Тиимэһээ малай үбэлжэлгэдэ бэрхэшээлнүүдые тохёолдуулна.

Коллектив дотороо эмхидхэлэй, политическэ ехэ хүдэлмэри ябуулжа байһан тухайгаа Хяагтын трикотаж нэхэдэг фабрикын партбюрогой секретарь **Н. Н. Разуваева** хэлээ. Тиихэдээ тэрэ хүн бүхэниие харюусалгаяа ба гүрэнэй урдахи уялгаяа ойлгодог байхаар хүмүүжүүлхэ, продукциин шанар һайжаруулха талаар ябуулагдадаг хэмжээнүүд тушаа тогтоо. Илангаяа дүршэл ехэтэй, үнинэй ажалладаг хүнүүд залуушуулда, дүршэл багатай хүдэлмэришэдтэ туһалха гэжэ оролдодог болонхой. Фабрикын коммунистнуудай социалис мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябадаг, ажалшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри хэдэг, лекци, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө.

Ажалша зонтоёо нягта холбоотой хүдэлжэ, тэдэнэрые үйлэдбэриингөө арга боломжонуудые хүсэдөөр ашаглаха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ элсүүлһэнэй ашаар предприятияа гээгдэлһээ гаргаһан тухайгаа Хяагтын плавико-шпатова рудниигай директор **П. А. Хилханов** дэлгэрэнгыгээр тогтоо.

Коммунистнуудай ажалдаа ульгэр жэшээ харуулжа, ёһотойл коммунис ёһоор хандадаг тухай Хяагтын совхозой парткомой секретарь **Б. Т. Цыренжапов** тогтоо. Үнинэй механизатор коммунист В. А. Черноиров үнэн сэхэ ажалаараа жэл бүри амжалта түйладаг, залуушуулда ехэ туһа хүргэдэг һайн һайхан заншалтай. Мүнөө ажахын тоосоото звеное даажа абаад, ороохо таряа, хартаабха үргуулха түсэбөө үлүүлэн дүүргээ. Мүн иимэ түрүү коммунистнууд һаалишадай, хонишодой дунда бии.

Тиигэбэшье элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд партийно-эмхидхэлэй болон үзэл сурталай хүдэлмэридэ бии байгаа дутагдалнууд тушаа тогтоһон байна. КПСС-эй райком, тэрэнэй секретарь П. Е. Белозёров, пропаганда ба агитациин таһаг, олохон партийна организацинууд үзэл сурталай хүдэлмэриие хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилнэ, энэ талаар бии байгаа арга боломжонууд хүсэдөөр хэрэглэгдэнэгүй, политическэ хүдэлмэри олон ушарта үйлэдбэритэй нягта холбоотойгоор ябуулагданагүй, тиимэһээ тэрэнэй ашa үрэ бага гэжэ тоосоото элидхэл дотор сэхэ заагдаһан, үгэ хэлэгшэд шүүмжэлһэн байна.

Үнэхөөр, үзэл сурталай хүдэлмэри хүсэ ехэтэйгээр ябуулха арга боломжонууд аймаг дотор айхабтар ехэ. Эндэ 1659 коммунистнууд, 2 мянга гаран комсомолшууд, 14 мянга гаран профсоюзай гэшүүд бии. Аймаг дотор хизаар ороноо шэнжэлхэ музей, ажахы, һууриин бүхэндэ соёлой ордон, клуб баригданхай. Дунда 13, найман жэлэй 9 һургуулинуудта 620 багшанар ажаллана. Бүхы һуурин, тосхонууд радиотой. Ажахы бүхэндэ дээдэ эрдэмтэй, дунда һургуулитай мэргэжэлтэд олон. Теэд энэ ехэ хүсэн хүсэдөөр хэрэглэгдэнэгүй.

Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ **А. Н. Соковиков** аймаг дотор үзэл сурталай хүдэлмэриин хангалтагүйгөөр ябуулагдадагые шүүмжэлхэ зуураа, партиин райкомой пропаганда ба агитациин таһаг, аймгүйсэдкомой культурын таһаг муугаар хүдэлнэ, үзэл сурталай хүдэлмэри ябуулха уялгатай хүнүүдтэ эрилтэ багаар табина гэжэ сэхэ хэлээ.

Эдэ бүхы ушар шалтагаанууд дээрэһээ боложо, аймагай олохон колхоз, совхозуудта, промышленна зарим предприятинуудта үйлэдбэриин түсэб муугаар дүүргэгдэнэ, продукциин шанар хангалтагүй байһаар. Колхоз, совхозуудта жэл бүхэндэ адууһа малай олоор гарзалуулагдаһан, һубайруулагдаһан дээрэһээ аймаг бүхы дээрээ гүрэндэ мяха, нооһо, һү худалдаха табан жэлэйнгээ түсэб дүүргэхэеэ болёод байна. Мал ажалай продуктнуудые гүрэндэ худалдалгаар илангаяа Хүдэриин, Ехэ-Нугын совхозууд, «Заря» колхоз гээгдэжэ ябана. Үүлтэр һайжаруулха хүдэлмэриин һула дээрэһээ искусственна аргаар мал үрэжүүлхэ хэрэг тоогдоногүй, малай ашаг шэмэ биратай өөдэлнэгүй. Юһэдэхи табан жэлэй туршада хонин бүриһөө дунда зэргээр оройдоо 2,8 килограмм нооһон абтаһан байна. Хүдэриин болон «Пограничный» совхозуудта энэнь миил 2,5 килограмм болоо. Аймагай һү һаалиин 30 фермын миил 8-дань искусственна үрэжүүлгын пункт түхеэрэгдэнхэй, оройдоо гурбандань үнеэд машинаар һаагдана. Үнеэдые зүбөөр эдеэлүүлэн һааха хэрэг ажахынуудта муугаар эмхидхэгдэнхэй. Колхоз, совхозуудта зоотехнигүүд олохон мэргэжэлтэд өөрынгөө уялга мууса дүүргэнэ, тэдэнэртэ эрилтэ бага табигдана гэжэ элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд шүүмжэлһэн байна.

Теэд энээндэ хэн зэмэтэйб, партиин райком, тэрэнэй бюро хүдөө ажахы эрхилхэ талаар ямар дутагдалтайб, ямар алдуу эндүү гарганаб гэжэ үгэ хэлэгшэд шүүмжэлээгүй гараһаниинь гэмшэлтэй. Үгэ хэлэһэн олонхи делегадууд миил өөр тухайгаа, өөһэдынгөө ажахы тухай хөөрөөд үнгэрһэн байха юм. Энэ хадаа аймагай партийна организацида бии байгаа дутагдалнуудые усадхаха талаар партийна хурса зэбсэг болохо шүүмжэлэлэй хүсэдөөр хэрэглэгдэдэггүй байһые гэршэлнэ.

Конференциин хүдэлмэридэ КПСС-эй обкомой секретарь **В. Ф. Лысов** хабаадажа, дэлгэрэнгы үгэ хэлээ.

Зүбшэн хэлсэгдэһэн асуудалаар тогтоол абтажа, партиин райком, шалгалтын комисси, областной партийна конференциин делегадууд һунгагдаһан байна.

* * *

Конференциин һүүлээр партиин райкомой эмхидхэлэй пленум боложо, КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретаряар **П. М. Павлов**, секретарьнараар **В. Г. Батмункуев**, **В. И. Тарасов** гэгшэд һунгагдаа.

Б. ГЫЛЫКОВ.

КПСС-эй РАЙКОМУУДҺАА МЭДЭЭСЭНЭ

Партийна хүдэлмэриин онол арга тухай семинар

Түнхэнэй колхоз, совхозуудай партийна эхин болон цеховой организацинуудай секретарьнар сугларжа, ээлжээтэ семинараа үнгэргэбэ. Тиихэдээ партийна хүдэлмэриин онол аргануудтай танилсаа.

«КПСС-эй Устав — коммунистын хуули», «Партийна организациин хүдэлмэриие түсэблэлгэ ба дүүргэлтые шалгалга», «Партийна даабаринуудые хубаарилха ёһо гурим ба дүүргэлтыень хинаха хэрэг», «КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ зорюулан абаһан социалис уялгануудаа колхоз, совхозуудай хэр бэелүүлжэ байһан тухай» гэхэ мэтын асуудалнуудаар партиин райкомой секретарь А. А. Чукреев, эмхидхэлэй таһагай инструкторнууд Е. Б. Манзаев, И. Т. Ангархаев, КПСС-эй райкомой секретарь В. К. Пахахинов гэгшэд үгэ хэлэжэ, секретарьнарай хүдэлмэридэ тон хэрэгтэй болохо зүбшэл, заабаринуудые үгэһэн байна.

Гадна партийна хэрэг яажа эрхилхэ тухай Түнхэнэй совхозой Хужарай цеховой партийна организациин секретарь Н. С. Дармаев хөөрөө. Тиихэдээ сугларагшадта өөрынгөө дүй дүршэлые элирхэйлэн харуулаа.

М. ДАРЖАЕВ.
КПСС-эй райкомой эмхидхэлэй таһагые даагша.

Арадай хиналтын үүргэ дээшэлүүлхэ

Загарайда партийно-ажахын эдэбхитэдэй суглаан боложо дүүрэбэ. «Латвиин ССР-эй арадай хиналтын органуудые партийна талаар хүтэлбэрилгэ тухай» КПСС-эй ЦК-гай абаһан тогтоолһоо уламжалан, аймагай арадай хиналтын органуудай урда табигдаһан зорилгонууд тухай асуудал тус суглаанай үзэмжэдэ табигдаба. Партиин райкомой нэгэдэхи секретарь Ю. Р. Дмитриев сугларагшадай урда үгэ хэлэжэ, аймагай арадай хинагшадай ажал хэрэг тухай дэлгэрэнгыгээр тогтон хөөрэбэ. Тиихэдээ тэдэнэй түйлаһан зарим тэды амжалтанууд тушаа тогтоод, арадай хиналтын органуудые партийна талаһаа хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ үшөөл ушардаг дутуу дундануудые тодо болгон харуулаа. Тиигээд «КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан тогтоолой удха шанарые үндэрөөр сэгнэхэ зуураа, эдэ дутуу дундануудые усадхаха хэрэгтэ тон туһатай байһаниинь онсолон тэмдэглэбэ.

* * *

Профсоюзуудай районно Соведэй пленумэй үзэмжэдэ «КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ зорюулан, аймагай ажалша коллективүүдэй абаһан социалис уялгануудаа хэр зэргээр бэелүүлжэ байһан тухай» асуудал табигдаба. Хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай райкомой түрүүлэгшэ П. В. Леушин тус асуудалаар элидхэл хэбэ.

Тиихэдээ мүнөө үедэ аймагай ажалшадай дүүргэжэ байһан гол зорилгонуудые тодорхойлоод, түсэб болон уялгануудай дүүргэлтэ тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрөө.

Пленум дээрэ эмхидхэлэй асуудал зүбшэн хэлсэгдээ. Профсоюзуудай районно Соведэй түрүүлэгшээр С. Ф. Яманов һунгагдаба.

Д. ДАШИЦЫРЕНОВ,
КПСС-эй райкомой эмхидхэлэй таһагые даагша.

Парткомой хүдэлмэри зүбшэгдэбэ

Прибайкалиин аймагай түбтэ КПСС-эй райкомой ээлжээтэ бюро болобо. «Зырянский» совхозой парткомой арадай хиналтын бүлэг болон постнуудай хүдэлмэриие хэр зэргээр хүтэлбэрилдэг тухай» асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Тус партийна организациин секретарь А. П. Угрюмов тоосоо.

Энэ талаар горитой дутуу дунданауудай ушардаг байһаниие бюро тэмдэглэбэ. Жэшээлхэдэ, парткомой заседанинууд болон партийна хамтын суглаанууд дээрэ арадай хиналтын бүлэг болон постнуудта хабаатай нэгэшье асуудал зүбшэгдөөгүй. Эдэнэрэй хүдэлмэриин түсэбэй хэр бэелүүлэгдэжэ байһаниие партком хиналта доро абаагүй байһаар.

Гадна арадай хинагшадай үнгэргэһэн рейднүүд болон шалгалтануудай дүнгүүд директор болон парткомой хамтын заседаниин үзэмжэдэ табигдадаггүй байна. Тиихэдээ элирһэн дутуу дунданауудые дары усадхаха хэрэг һаатана, заримдаа энэ талаар тодорхой хэмжээн абтангүй үлэнэ. Постнуудай, бүлэгүүдэй хүдэлмэриие олонниитэдэ мэдээжэ болгохо хэрэгтэ партком анхаралаа багаар хандуулдаг гээд мүн лэ тэмдэглэгдээ.

Ушарһан дутуу дунданауудаа дары усадхахын тулада тодорхой хэмжээнүүдые абахыень хараалһан тогтоол бюро баталан абаба.

А. КИРИКОВ,
КПСС-эй райкомой эмхидхэлэй таһагые даагша.

КОММУНИСТ ТУХАЙ ХӨӨРӨӨН

ЭРЭЛХЭГ ЗОРИГТОНОЙ ЗАМААР

Мухар-Шэбэрэй районно партийна организациин ээлжээтэ конференци һая боложо дүүрээ һэн. Тиихэдэ президиумдэ Афанасий Леонтьевич Покацкий уригдажа, КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь Г. М. Конев амаршалгын бэшэг уншаба. «Хүндэтэ Афанасий Леонтьевич, КПСС-эй Мухар-Шэбэрэй райком агуу Ленинэй партиин зэргэдэ жагсаһаартнай 50 жэлэй гүйсэһэнтэй дашарамдуулан, халуунаар амаршална. Тиигээд удаан жаргал, ута наһа эдлэжэ ябахыетнай хүсэнэ...»

1915 ондо һэн. Тарбагатайн волостиин Доодо-Жэрэм тосхондо Афанасий баяшуулай мал адуулдаг байгаа. Тиихэдэ 21-тэй болоод ябаа. Удангүй тэрэниие сэрэгэй албанда татажа, Эрхүү хото шадар һара хахад соо байһанайнь һүүлдэ, австрийска фронт ябуулаа бэлэй.

Олон тоото байлдаанууд та хабаадалсаа, гурба дахин шархатаа. 1917-дохи ониие Афанасий Покацкий Украинада угтаба. Агуу ехэ Октябриин социалис революциин сууряан солдадуудай зүрхэ сэдьхэлдэ хадуугдаа. Тарбагатайн хүбүүн большевигүүдэй үзэл бодолые зүрхэ сэдьхэлээрээ, ухаан бодолоороо гүнзэгыгөөр ойлгожо, хүдэлмэришэд, таряашадай засаг байгуулхын тулада дэлгэрһэн тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр оролсоо һэн.

Тэрэ удангүй Доодо-Жэрэмээ бусажа ерээд, нютагайнгаа зоной дунда революционно хүдэлмэри ябуулжа эхилээ. Тиихэдээ һая мүндэлһэн Совет засагые бэхижүүлхэ талаар ехэ габьяатай байһан юм.

1918 ондо атаман Семёновой бандануд Байгалһаа зүүн тээхи нютагуудта Совет засаг усадхаад, зэрлиг муухайгаар аашалжа байба. Доодо-Жэрэмдэшье Семёновой милици бии болоод, большевигүүдтэ туһалдаг байһан зониие барихадаал, байра дээрэнь буудажа аладаг байгаа һэн.

Нэгэтэ боро хараан болобо байхада, тосхонойнь староста Кирилл Калашников Покацкиинда орожо ерэбэ. Түбшэн янзаар малгайгаа абаад, гэрэй эзэнэй табиһан стул дээрэ һуумсаара, ехэ һанаагаа зобонгёор хэлэбэ:

— Афанасий, семёновецууд шамайе большевигүүдтэ туһалдаг байһан гэжэ мэдээ. Саг дары зугадаа һаашни, дээрэ гээшэ ха. Өөрөө мэдэнэ ха юм ши, эдэ бузарнуудшни үни хөөрэлдэнгүй алажархихал даа. Дары зугада.

Афанасий Леонтьевич үни маргажа байнгүй, тэрэл һүниндөө Хашы һууринда ошожо, танил айлдаа хоргодоо бэлэй. Тиихэдээ гэр бүлээ абаад ошоо. Семёновой зэрлиг сэрэгшэд хэнииешье гамнадаггүй байһан ааб даа.

Үшөө Доодо-Жэрэмдээ байхадаа, Афанасий Покацкий Тарбагатайн партизанска фронтын штабай бүридэлдэ ородог болоһон юм. Тиихэдээ штабай инструктор байхаһаа гадна, далда нюусаар бии болгогдожо байһан Доодо-Жэрэмэй партизанска отрядай командир байгаа.

1919 ондо семёновецууд Тарбагатай тосхониие эзэлээ. Тиихэдэнь партизанууд сүлөөлхэ шиидхэбэри абаад, Ехэ-Куналейһаа Ивановой, Десятниковаһаа Лощенковой, Доодо-Жэрэмһээ Покацкиин отрядууд сугларжа бандануудые үй бута сохижо шадаһан юм. Семёновецуудай командир полковник Жирных гэгшэ баригдаад, сүүдэй шиидхэбэреэр буудуулаа.

Граждан дайнай дүлэтэ жэлнүүд... Хүндэ хүшэр, һүроотэй үе саг байгаа.

Удангүй граждан дайн дүүрэжэ, Совет засагаа бэхижүүлхэ, шэнэ общество байгуулхын түлөө тэмсэл дэлгэрбэ. Тиихэдэнь партизан Афанасий Покацкий юундэ хажуу тээ үлэхэ һэм даа. Хүсэ шадалаа гамнангүй, олоной хэрэгэй түлөө ябаа. Тиигээд 1925 ондо РКП(б)-гэй гэшүүн боложо, манай агуу партитай хуби заяагаа холбоһон юм.

1930 ондо Хашыда «Красный партизан» гэжэ коммунын эмхидхэгдэхэдэ, Афанасий Покацкий түрүүлэгшээр һунгагдаа.

1935—1939 онуудта Афанасий Покацкий үйлэдбэриин участогай начальник байхаһаа гадна, «Эрдэм» совхозой партийна организациин секретаряар хүдэлдэг һэн. Удаань Хара-Шэбэрэй сельсоведэй, Ждановай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшээр, Хонхолын МТС-эй участково агрономоор, хэдэн ажахынуудай партийна организациин секретаряар ажаллажа, партиин эльгээһэн лэ газарта үнэн сэхээр, габшагай һайнаар хүдэлдэг бэлэй.

1941 ондо гүрэнэй лесхозой директорээр хүдэлөө. 1942 онһоо сэрэгтэ татагдажа, Забайкалида алба хээ...

Тэмсэлэй дүлэн соогуур үнгэрһэн табин жэл! Эдэ жэлнүүдэй үнгэрэн ошоод байхада, партиин ветеран Афанасий Леонтьевич Покацкий арадай нангин хэрэгэй түлөө ами наһаяа гамнангүй тэмсэжэ, 50 жэлэй саана үгэһэн тангаригтаа хододоо үнэн сэхэ ябааб гэжэ аша гушанарайнгаа урда хэлэхэ дүүрэн эрхэтэйл!..

А. Л. Покацкий мүнөө наян хоёртой боложо ябана. Гэбэшье гэртээ һуунгүй, хододоо зоной дунда ябана, залуу үетэниие коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ болото хубитаяа оруулна. Тиимэһээ саашадаашье энэ зэргээрээ ябажа, элүүр энхэ, жаргалтай ажаһуухыень Афанасий Леонтьевич Покацкида хүсэнэбди.

В. ЖАРКОЙ,
хүдөө бэшэгшэ.
Мухар-Шэбэр.

Коммунист Цырендоржо Очирович Табданов өөрөө агроном мэргэжэлтэй юм. Мүнөө үень Хэжэнгын аймагай Худанай совхозой рабочкомой түрүүлэгшээр хүдэлнэ. Цырендоржо Очировичые барандаа дүй дүршэл ехэтэй пропагандист гэжэ тоолодог. Энэншье зүбтэй ха. Юуб гэхэдэ, тэрэнэй үнгэргэһэн занятинууд һонирхолтой байдаг, шагнагшадынь сэдьхэл ханангяар тарадаг. Мүнөө нүхэр Табданов совхозойнгоо түбэй комсомолшуудай һуралсалые хүтэлбэрилнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ц. О. Табданов ээлжээтэ занятидаа бэлдэнэ.

Д. САМБУЕВАЙ фото.

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

ҺАЙХАН ЭРМЭЛЗЭЛ

— Филипп Ануфриевич Наталин шэнги бэрхэ жолоошод манай 8-дахи автобазада үсөөн лэ байха. Өөрынгөө мэргэжэлдэ дурлаһан, ёһотойл хүдэлмэришэн юм, — гэжэ автобазын гаражай начальник А. В. Гордеев хүдэлмэришэнөө ехэл магтажа байгаа һэн. Нээрээшье, Филипп Ануфриевич Наталин харюусалга ехэтэйгээр ажалдаа хандадаг, автомашинаяа бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха гэжэ оролдодог. Тэрэ гушаад шахуу жэл жолоошоноор хүдэлжэ, баян дүршэлтэй болоһон хүн юм. Мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн анхарал табидаг. Мүнөө нэгэдэхи классай жолоошон юм.

Тэрэ холын хүдөө нютагуудта ашаа шэрэжэ ошоходоо, саг болзортоо бусаха гэжэ оролдодог. Ф. А. Наталинай машина харгын дунда эбдэржэ һаатаба, шэрүүлжэ асарагдаба гэһэн үгэ зугаа нэгэтэшье дуулахагүйт. Бэрхэ жолоошон холын замда ашаа шэрэжэ гарахаһаа урда һайса бэлдэдэг, машинынгаа үлүү дутуу юумэнүүдые усадхажа, табяб байса заһабарилдаг, детальнуудыень тоһододог, сэбэрлэдэг заншалтай. Энээн дээрэһээл һаадгүйгөөр, бүтээсэ ехэтэйгээр машинаяа ашаглажа, ашаа шэрэхэ даабаряа үлүүлэн дүүргэдэг байха юм.

Жолоошон Ф. А. Наталин 1970 ондо ГАЗ-53 түхэлэй машина абаа бэлэй. Энэ машинаяа 250 мянган километртэ ябуулаад байна. Капитальна заһабарида оруулангүйгөөр, үшөө 50 мянган километр зайда энэ машинаараа ашаа шэрэхэ шиидэнхэй. Филипп Ануфриевич энэ зорилгоёо бэелүүлжэ шадахаар лэ хүн ааб даа. Ямаршье зорилго урдаа табяал һаа, тэрэнээ дүүргэлүүлдэг, сэхэ зантай хүдэлмэришэн юм.

Олон жэлэй туршада жолоошоноор хүдэлжэ, һара, жэл бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэжэ байһанайнгаа түлөө «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор шагнагдаһан байна. Гүрэн түрынгөө дээдэ хайра шагналда хүртэһэн энэ хүдэлмэришэн бүри оролдосотойгоор ажаллажа, түрүү ажалай ульгэр жэшээ харуулжа ябана. Ашаа шэрэхэ табан жэлэйнгээ даабари байгша оной июнь һарада дүүргээд, мүнөө 1976 оной апрелиин түсэбөөр хүдэлжэ байна. Бэрхэ хүдэлжэ байна.

Н. ХАЗАГАЕВ.

СОВЕТ ОРОН ШЭНЭ ҺОНИН

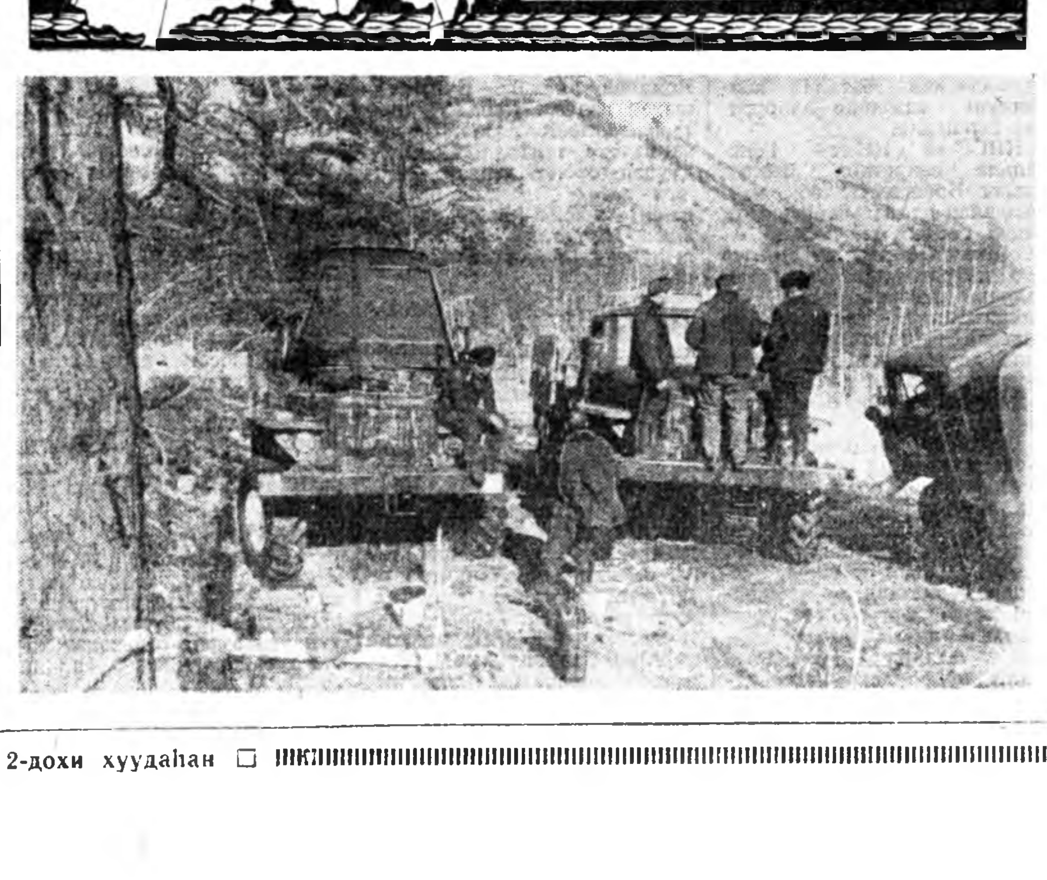

ЭРХИМ ҺАЙН ҮРЭҺЭНЭЙ ФАБРИКА

МИНСК. (ТАСС-ай корр. Е. Галкин). Жлобинско районой Ждановай нэрэмжэтэ колхоздо ашаглалгада оруулагдаһан предприяти сезон соогоо ороохото ургамалнуудай 5 мянга гаран тонно эрхим һайн үрэһэ бэлдэхэ аргатай. Эндэ гурбан поточно линии дээрэ ешмээнэй, хара таряанай, обёосой үрэһэн нэгэл доро сэбэрлэгдэнэ. Үрэһэ хүрэнгые хорлохо, али бүхы үбшэнһөө термическэ аргаар һэргылхэ цех баригдажа түхеэрэгдэбэ.

Белоруссиин 300 гаран ажахыда иимэрхүү ехэ барилганууд хэгдэжэ байна.

ЕХЭ БАРИЛГА АШАГЛАЛГАДА ОРУУЛАГДАА

ДУШЕТИ (Грузиин ССР). (ТАСС-ай корр. О. Кевлишвили). Шубуудые дэгжэөн үсхэбэрилхэ колхозууд хоорондын бүлэг ехэ барилга үндэр ууладахи Душетскэ райондо ашаглалгада оруулагдаа. Энэ бүлэг барилга 2,5 миллион үндэгэ, 900 центнер мяха үйлэдбэрилхэ аргатай.

АЖАЛАЙ ХАРИЛСАА ХОЛБООН

ЛЕНИНГРАД. (ТАСС). Саяно-Шушенска ГЭС-эй барилгада эдэбхитэйгээр хабаадаха талаар Ленинградай предприятинуудай, эмхинүүдэй гаргаһан үүсхэлые КПСС-эй ЦК һайшаагаа һэн. Энэ үүсхэлые саашадань хүгжөөлгэдэ зорюулагдажа, хотын партийно-ажахын эдэбхитэдэй суглаан эндэ болобо.

Хотын ажалшадай коллективүүд Енисей мүрэн дээрэхи мантан ехэ барилгые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө шармайн оролдожо байна. Ленинградай 28 предприятиин, эмхиин эрдэм, техникын харилсаа холбоон тухай договорые Нева мүрэнэй эрьедэхи хотын үшөө 20 коллектив, Красноярска хизаарай 40 гаран эмхи һайшаан дэмжээ.

100 МИЛЛИАРД!

НАРВА (Эстониин ССР). (ТАСС-ай корр. М. Ишов). Нэгэдэхи блогойнь 1959 ондо ашаглалгада оруулагдаһанһаань хойшо Прибалтийска ГРЭС-эй турбоагрегадууд 100 миллиарддахи киловатт-час электрын элшэ хүсэ үйлэдбэрилбэ.

Станциин коллектив табан жэлэйнгээ даабариие дүүргээд, түсэбтэ табан жэлэй эхинһээ хойшо элшэ хүсэ үйлэдбэрилэн гаргалгаяа 1,5 шахуу дахинаар ехэдхэһэн байна.

ПОЛИТИНФОРМАТОРНУУД ҺУРАНА

МИНСК. (ТАСС-ай корр. Ю. Бондаренко). Эндэ тоолон тодорхойлолгын [illegible] никын үйлэдбэриин нэгэдэлдэ эдэбхитэдэй соёл сурталай һургуули эмхидхэгдэһэн. Эндэ зургаан секци хүдэлнэ. «Хүгжэнги социализмын эрхэ байдалда хүмүүжүүлгэ» гэһэн лекци политинформаторнуудай секцидэ уншагдаба.

Методическа тусхай совет энэ нэгэдэлэй бүхы хүдэлмэриие заһан хүтэлбэрилдэг юм. Тэрэ мэдээсэлнүүдэй хөөрэлдөөнүүдэй тематика зохёодог, зүбшэлэлгэнүүдые эмхидхэдэг байна.

ТҮСЭБҺӨӨ 1 МИЛЛИОН ТОННООР ҮЛҮҮ

НОВОСИБИРСК. (ТАСС-ай корр.). Ороной зүүн зүгтэхи эгээл ехэ предприятинуудай нэгэн — Чернореченска цементын завод түсэбтэ табан жэлэй даабаринаа гадуур 1 миллион тонноор ехэ продукци үйлэдбэрилээ.

Табан жэлэй түгэсхэлэй жэлэй угтамжын түсэбөө табан жэлэй бүхы даабариие амжалтатайгаар дүүргэһэнэй ашаар иимэ ехэ үрэ дүн түйлагдаа. Гол хүдэлмэринүүдые автомадаар хангаһанай ашаар 1 миллион тонноор үлүү продукци гаргагдаа.

БАМ-ай барилгада. Мүнөө үедэ эндэ жолоошод айхабтар ехэ үүргэ дүүргэнэ. Энэ магистраль зубшаад баригдажа байгаа хото, һууринуудта элдэб хэрэгсэлэй эд бараа, барилгын материал, мүн бусадшье юумэ гол түлэб автомашинаар зөөнэ бшуу.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Дабаан гэжэ үндэр хада дээрэ ашаа шэрэдэг жолоошод хүсэтэ машинынгаашье, өөһэдынгөөшье «ами даруулдаг». Нижнеангарск шадархи Дабаан гэжэ үндэр дээрэ жолоошод уулзаад, машинануудайнгаа моторой хүдэлмэриие шалгажа байна.

М. МИНЕЕВЭЙ фото.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ

Республикын Верховно Соведэй Президиум ээлжээтэ заhдани дээрээ Баргажанай аймагай Соведэй гүйсэдкомой ...соо шагнаhан байна.

«hунгагшадай захяа дүүргэхэ талаар Баргажанай аймагай нютагай Соведүүдэй гүйсэдкомуудай хүдэлмэри тухай» асуудалаар элидхэлые Баргажанай аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр И. Я. Сыщук хэбэ.

Элидхэл болон үгэ хэлэлгын hүүлээр тусхай тогтоол ...лан абтаhан байна. Аймагай Соведүүдэй гүйсэдкомууд болон ажахын органууд партийна организацинуудай хүтэлбэри доро ажаллажа, хүн зоной улам дээшэлжэ байгаа культурно-ажаhуудалай, мүн бусад эрилтэ hайнаар хангаха талаар горитой ажал хээ гэжэ тогтоол соонь хэлэгдэнэ. Юhэдэхи табан жэлэй туршада аймаг дотор капитальна барилгэ бодхоолгодо 30 миллион түхэриг гаргашалагдаа. Энэ мүнгэ зөөриин ехэнхи хубинь hунгагшадай захяа дүүргэлгэдэ зорюулагдаhан байна. Энэ үе соо 27 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра, соёлой байшан, хүдөөгэй клуб, участково больница, дунда хоёр hургуули, хүүгэдэй яслинууд, культурно-ажаhуудалай, худалдаа-наймаанай, коммунальна бусадшье барилганууд бодхоогдоо. Хүдөө тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо, ургамал мододые тариха, харгы заhабарилха талаар бага бэшэ ажал хэгдэhэн байна.

Баргажан гол дээгүүр хүүргэ бариха, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо hү hаалиин комплекс бодхоохо. Үүрэг, hүбэ гэжэ тосхонуудта hургуулинуудые бариха, Кокуй гэжэ hүүриндэ аэропорт барихын тула проект зохёохо түшаа hунгагшадай захианууд дүүргэгдэхэ дүтэлэнхэй.

Арбан табадахи зарлалай нютагай Соведүүдэй депутадуудта hунгагшадай захиhан бүхы захианууд саг соогоо бэеэлүүлэгдэжэ харагдаhан байна. 147 захиагай 121-ниинь дүүргэгдэхээр хараалагдаа. hунгалтаhаа хойшо үнгэрhэн үе соо 25 захиа дүүргэгдээд байна. Баян голой, Адамовска, Читканска, Юбилейнэ Соведүүдтэ hунгагшадай захиа заабари дүүргэхэ талаар эдэбхитэй ажал хэгдэнэ.

Аймагай Соведэй гүйсэдком, зарим сельскэ, сомоной, поселково Соведүүдэй гүйсэдкомууд hунгагшадай захиа дүүргэхэ хэрэгтэ эмхитэй hайнаар оролсоногүй гэжэ республикын Верховно Соведэй Президиум тэмдэглээ. hунгагшадай захиа заабари дүүргэхын тула дотоодой арга боломжо хэрэглэгдэнэгүй, хүн зон хабаадуулагданагүй гэжэ заагдаhан байна. Үүрэгэй, hүбын, Баргажанай-Адагай Соведүүдэй гүйсэдкомууд hунгагшадай захиа дүүргэлгэдэ Соведүүдэй саг үргэлжын комиссинуудые, депутадуудай бүлэгүүдые хабаадуулдаггүй байhаар. Депутадууд сессинүүдэй болоходо тушаалта нюурнуудта зохихо эрилтэ табидаггүй, hунгагшадай захиагай хэр зэргээр дүүргэгдэжэ байhые нютагай Соведүүд олоной дунда дуулгадаггүй байhаар.

hунгагшадай захиа заабари дүүргэхэ талаар бии байhан дутагдалнуудаа усадхахыень Баргажанай аймагай нютагай Соведүүдэй гүйсэдкомуудые республикын Верховно Соведүүдэй Президиум тогтоол соогоо уялгалаа. hунгагшадай захиа заабариин хэр зэргээр дүүргэгдэжэ байhые хинан шалгаха зорилгоор ажахын хүтэлбэрилэгшэдые Соведүүдэй гүйсэдкомуудай заседанинууд болон сессинүүдтэ хаража үзэхэ, саг үргэлжын комиссинуудай, депутадуудай бүлэгүүдэй хүдэлмэриие эдэбхитэй болгохо шухала гэжэ президиум зааба.

МОНГОЛОЙ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКЫН СОНОСХОГДОhООР 51 ЖЭЛ ГҮЙСЭБЭ

Монголой Арадай Республикын түүхэдэ Алтанбулаг хото гүн ехэ удха шанартай. Тэрэниие арадай хубисхалай үлгы гэжэ аха дүү Монгол ороноймнай ажалшад нэрлэдэг юм. Энэ хотодо Советскэ Союзай туhаламжаар революциин шэнэ музей баригдаа. Тэрээн соо Монголой алдарта революцида хабаатай олон тоото экспонадууд табигданхай юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Алтанбулагай революциин музейн газаа түхэл.

Ж. БУЯНХИШИГЭЙ фото.

ХЭТЭ МҮНХЫН ХАНИ НҮХЭСЭЛ

...най Монголой арад түмэ... хубисхалай илаhанай удаа... жэлнүүдтэ түйлаhан гай... хамгта амжалтанууд Агуу... Октябриин Эхэ орон боло... Совет Социалис Республи... нүүдай Союзтай тогтооhон ...дүүгэй хани барисаантай ...ашагүй бата холбоотой юм. ...голой арадай түрүүшын ...алис оронoй баатарлиг ...тай тогтооhон энэ интер... ...нальна шэнжэтэй холбоо... ...гээн эхин дээрэ бүмбэр... ...лхэйн хүдэлмэришэн ан... ...суута вождь Владимир ...ч Ленин ба манай пар..., арадай гүрэн түрын үн... ...табигша Дамдингийн Сү... ...атар байhан юм гэжэ он... ...тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

...нголой Арадай революци... ...парти агуусхэ Ленинэй ...алые хэрэг дээрэ бэе... ...хэ гэhэн зорилго урдаа ...адаа, капиталис бэшэ за... ...оронoо хүгжөөхэ шиидхэ... ...игэ гол нүхэсэл болгон ...арадтай хани харилсаа ...hон, тэрэнэй али бүхы ...туhаламжада түшэглэ... байна. Манай партиин ...рамма соо энээн тухай ...сэхэ заагдан хэлэгдэн: «Социализмын түрүүшын ...харилсаа бэхижүүлгэ, ...тэй нэгэн хамта ажал... ...дабшалга, тэрэнэй үзүүл... ...байгаа туhаламжые хүлеэн ...ябадал хадаа Монголой ...түмэнэй эрхэ сүлөөс, түсгаар бэеэ даанхай байдалые бэхижүүлгые, олон зуун жэлэй хосоролто гээгдэлые амжалтатай дабажа, шэнэ замда шэлжэн оролгые найдамтай хангаhан эгээн хүсэтэ зүйл мүн болоhон байна».

Тиин манай оронoй феодализмhаа сэхэ социализмда шэлжэн ороhон түүхэтэ замай илалта хадаа Монголой арадай революционно партиин сэсэн мэргэн ударидалгын, Монголой арад түмэнэй зүдхэмжэтэ баатарлиг ажал хүдэлмэриин, Совет оронoй аха дүүгэй али бүхы талын туhаламжа дэмжэлгын аша үрэнь болоо гэжэ баталан хэлэхэдэ эгээн зүбтэй.

Монгол оронoй промышленностиин, хүдөө ажахын, соёл культурынь бүхыдөө хурдан түргөөр хүгжэн hалбаралга монгол-совет арадуудай мүнхын хани барисаантай hалашагүй холбоотой гэжэ үшөөл дахин hануулха хүсэл түрэнэ. Жэшээ болгон эндэ хэдэн баримта дурдая.

Монгол оронoй үйлэдбэрилдэг нийтэ продукциин хэмжээн 1974 ондо 1962 онойхиhoo 19 дахин, тиихэдэ национальна валовой олзо оршо 1,6 дахин дээшэлээ. Энэл хугасаа соо промышленностьмнай жэлдээ дунда зэргээр 8,5 процентээр ургажа байhан болоно. Мүн национальна валовой продукциин хэмжээнэй ургалтын дүнгые хаража үзэхэдэ, 1960 ондо промышленность оройдоол 14 процентыень үйлэдбэрилдэг hаа, 1974 ондо 25 процентдэ хүргөөд байгаа. Тиин саашадаа хүдөө ажахын хүгжэлтын тогтууритай нэгэ хэмжээндэ хүргөөд, имагтал промышленностиие, ажалшадай хэрэглэмжын эд бараа бүтээн гаргалга гэхэ мэтэ hалбаринуудыень эршэмтэйгээр хүгжөөхэ гэhэн шугам партимнай хараалан хай. Энэ үндэhэн дээрэ хүдэлмэришэд болон таряашадай материальна байдал, соёлой хэмжээе хэлбэришэгүй дээшэлүүлхэ зорилго Монголой Арадай революционно партиин XVI съезд табяа hэн. Энэ түсэб хараань мүнөө үедэ амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байгаа гэжэ бахархан тэмдэглэнэбди.

Манай арад оронoйнгоо экономикые хүгжөөхэ хэрэгтэ түйлаhан бүхы амжалтаа Совет арадай интернациональна аха дүүгэй туhаламжатай, бүхы талаараа хамта ажаллажа байhан ушартай сэхэ холбодог юм. Үнэхөөрөөшье, совет арадай үзүүлжэ байгаа түпшэтэй туhаламжын үег шэмэдэ хүртөөгүй байhан онсо тиимэ hалбариие манай оронoй арадай ажахыда олохогүйт.

Аха дүү совет оронoй интернациональна туhаламжа, дэмжэлгээр баригдаhан промышленнэ предприятинуудай хүсөөр Монгол оронoй бүхы продукциин хахадынь, тэрэ тоодо электрын элшэ хүсэнэй 84 процент, таряа талханай 88 процентнь үйлэдбэрилэгдэнэ. Тиихэдэ хонинoй ноохоной бүхы 100 процент тэдэл предприятинуудта угаагдан шанаржуулагдана. Тэрэшэлэн оронoй хүдөө ажахые улам саашадань hалбаруулан хүгжөөжэ, газар таряалангай hалбариин үгэдэг продукциие эрид дээшэлүүлхэ талаар партиимнай хараалhан арга, хэмжээнүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ Советскэ Союз, тэрэнэй баатарлиг арадай үзүүлжэ байгаа туhаламжа юунтэй тэнтэйб?!

Хэдэн зуун жэлэй турша соо ээзгүй хооhон байhан газар нютагууд түхэл шэнжэеэ эрид хубилгана. Тэндэ совет арадай туhаламжаар госхозууд байгуулагдана бшуу. Гүрэнэй промышленностиин hалбари бүхэнэй үндэhэ hуури табилсахаhаа эхилээд, тэдэнэй саашадаа урган бэхижэлгэдэ, үргэжэн хүгжэлгэдэнь совет хүнүүд монгол нүхэдтэеэ сүг хамта ажаллажа, зүйл бүриин аха дүү ёhоной туhаламжа үзүүлжэл байhаар.

Мүнөө Монгол орон дотор үнгэргэгдэжэ байгаа монгол-совет хани барисаанай заншалта hаратай дашарамдуулагдан, Октябриин революциин аша габьяае, совет оронoй түйлаhан гайхамшагта амжалтануудые, Монгол совет арадуудай хани нүхэсэлэй бэхижэлгые — эдэ бүгэдые хэтэ мүнхэдэнь арад зоной ухаан бодолдо ойлгуулан нэбтэрүүлхэ зорилготой ехэ хүдэлмэри хэгдэнэ. Тэрэшэлэн совет оронoй баян дүй дүршэл өөhэдтөө дэлгэрүүлхэ, ород хэлэндэ hуралсаха, Буряадай АССР-эй долоон хоногые үнгэргэхэ зэргын хэмжээнүүд аймаг доторнай амжалтатай ябуулагдана.

Монгол-совет хани барисаанай hара хадаа манай арадуудай хани нүхэсэлэй ган бата байхаhаа гадна хэды шэнээн нангин удхатайень харуулна, тэрэниие саашадань арьбажуулан бэхижүүлхэ гээшэ бүгэдэ нийтын хэрэг мүн гэжэ үшөө дахин дахин баримтална бшуу.

С. ЖАМСАРАН,
МАХН-эй Сэлэнгын аймагай комитедэй секретарь.

АЛДАР ГАБЬЯАНЬ ЕХЭ

СССР-эй Революциин музей — оронoй түүхэтэ революционно эгээл ехэ музейнүүдэй нэгэн мүн.

Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын жэлдэ зорюулагдажа, «Эхэнэрнүүд революцида, социализм ба коммунизм байгуулгада» гэhэн ехэ выставкэ СССР-эй Революциин музей соо нээгдэнхэй. Манай Буряадай республикын бүлэг туристнууд эндэ орожо, тус выставкые hонирхон хараhан байна. Выставкэ дээрэhээ хэгдэhэн тэмдэглэл доро толилогдобо.

ДУРСАГДАhАН выставкэ хэдэн бүлэг болгогдожо хубаарилагданхай. Түрүүшынь бүлэг «Тэгшэ эрхэгүй байдалhaa, харата муухай ябуулгануудhаа хохидогшод» гэжэ нэрлэгдэнэ. Хаанта Россин эхэнэрнүүдэй ямар ахир тулюур байдалтай, эрхээ хаhагданхай байhыень, эрхэ сүлөөгэйнгөө түлөө, бэеэ даахан байдалайнгаа түлөө политическэ тэмсэлдэ эхэнэр зоной эдэбхитэйгээр хабаадалсажа эхилhыень эндэ харанабди. Тэрэ үеэр эхэнэрнүүд hарадаа оройдоол 10—15 түхэриг гэхэ гү, али эрэшүүлhээ 2—3 дахин бага салин абадаг байгаа.

Элитэ мэдээжэ революционерка, народница, «Земля и воля» гэжэ кружогой гэшүүн С. Л. Перовская студентнэрэй, сэрэгшэдэй, хүдэлмэришэдэй дунда идхалга номнол ябуулдаг байhан. Александр II хаанай бэеэ хоро хүргэхэ hэдэлгэдэ хабаадалсаhанайнгаа түлөө 1881 оной мартын 1-дэ баригдажа, апрелиин 3-да саазалуулhан юм. Софья Перовская политическэ хэрэгэйнгээ түлөө Россида түрүүлэн саазалуулhан эхэнэр болоно.

«Искра» газетын агент,ородой түрүүшын революциин жэлнүүдтэ РСДРП-гэй Московско, Бакугай комитедүүдэй секретарь байhан, партиин II, III съездүүдэй делегат Р. С. Землячка тухай хөөрэhэн материалнууд угаа hонирхолтой.

Үргэн нийтэ арад зондо эрдэм болбосорол олгохо арадай комиссар, 1922 онhoo дипломатическа хүдэлмэридэ ябаhан, 1915 онhoo КПСС-эй гэшүүн Александра Михайловна Коллонтайн арhан хүүртиг, пистолетэйнь кобура, альбом, саарhа хэхэ хабтаhан энэ выставкэдэ табигданхай.

Партиин ЦК-гай секретарь, гүрэнэй, партийна ба эрдэмтэ хүдэлмэрилэгшэ байhан, 1898 онhoo КПСС-эй гэшүүн, Социалис Ажалай Герой Елена Дмитриевна Стасовагай өөрынь абажа ябаhан юумэнүүд, тэрэнэй шагнал — Ленинэй 5 орден эндэ бии.

Н. К. Крупская 1898 ондо Коммунис партиин гэшүүн болоhон юм. 1927, 1936 онуудта орон дотор партийна документнүүдые hэлгэлгын болоходо, Надежда Константиновна 0079765, 0000048 номертой биледүүдые абаhан байгаа. Эдэ биледүүдынь эндэ табигдаад, олоной анхарал татана, hонирхол үүсхэнэ.

Оронoймнай бусад эхэнэр революционернүүдэй, тэрэ тоодо манай Буряадай басагад М. М. Сахьянова, Ф. М. Осодоева болон бусадай ажал ябуулга, эрэлхэг зориг тухай хөөрэhэн материалнуудые эндэ орогшод, тэдэнэй дунда бидэншье hонирхон харабабди. Эдэ эрэлхэг эхэнэрнүүдэй ажабайдал баатар габьяатай байгаа. Үнэхөөрөөшье, «Революцида эхэнэрнүүдэй ямараар хабаадаhанhaa тэрэнэй амжалта дулдыдадаг гэжэ сүлөөрэлгын бүхы хүдэлөөнүүдэй бодото хэрэгүүдhээ харагдаа» гэhэн В. И. Ленинэй үгэнүүд энээниие элирхэйлэн гэршэлнэ.

СОВЕТ ОРОНОЙ эхэнэрнүүдэй эрхэ сүлөөтэй болоhон тухайнь удаадахи таhалга соо хөөрэгдэнэ. Оронoйнгоо промышленностиие, хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ эрэшүүлhээ дутуугүй эдэбхитэйгээр шэнэ үе сагай эхэнэрнүүдэй хабаадаhыень харанабди. УССР-эй эхэнэрнүүдэй тракторна бригадын бригадир П. И. Ангелина, свеклын ургаса гурба дахин дээшэлүүлhэн «табан зуутанай» хүдэлөө үүсхэгшэ М. С. Демченко, Московско областиин Луховицка районой «Красная заря» колхозой hаалишан Е. Д. Нартова, тэрэ үедэ үргэнөөр дэлгэржэ байhан стахановска хүдэлөөнэй бусад эдэбхитэд — эхэнэрнүүдэй баатарлиг ажал хэрэгүүд тухай эндэhээ мэдэжэ абамаар.

Музейн дэргэдэхи выставкэтэй танилсаад байхада, бүхы оронoй, тэрэ тоодо манай республикын эхэнэрнүүдэй алдар габьяата түүхэ урдамнай аржын харагдахадал гэбэ. Энэ үедэ манай Буряад оронoй ажалшан арад, тэдэнэй дунда габшагай бэрхэ эхэнэрнүүд, социалис индустриие, колхозно байгуулалтые хүгжөөхын тула мүн лэ шармайн оролдожо байгаа бшуу.

hҮРӨӨТЭ 1941 он. Дэлхэй дээрэхи түрүүшын социалис орондо фашис Германиин харата муухайгаар добтолон ороhониинь мэдээжэ. Манай оронoй хүн зон, тэрэ тоодо эхэнэрнүүд, нэгэ хүн шэнгеэр жагсан бодожо, хархис дайсанда шанга харюу үгөө hэн. Тиигэжэ баатаршалга, эрэлхэг зориг гаргаhанайнгаа түлөө 120 мянга шахуу эхэнэрнүүд дайшалхы орден, медальнуудаар шагнагдаhан. 91 эхэнэр Советскэ Союзай Геройн нэрэ зэргэдэ хүртэhэн байна.

Жэшээлэн хэлэбэл, эхэнэрнүүдэй бомбододог полкын командир полковник В. С. Гризодубова, тэрэл полкын летчик подполковник М. П. Чечнева, танкист подполковник И. Н. Левченко, снайпернууд Н. В. Ковшова, М. С. Поливанова болон бусад Советскэ Союзай Геройн үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэhэн байгаа. Баруун-Хойто фронтын снайпернууд Н. В. Ковшова, М. С. Поливанова нэгэ байлдаанай үедэ хүндөөр шархатаад, хүреэлэлгэдэ ороод байхадаа, гранатануудые тэhэлжэ, өөhэдыгөө, мүн дүтэлжэ ябаhан гитлеровскэ олон солдадуудые hалгааhан юм. Тиин наhа бараhанайнь hүүлээр эдэнэртэ Советскэ Союзай Геройн нэрэ зэргэ олгогдоо бэлэй.

Медигүүд Е. В. Молдованоза, Т. А. Бурланова, Е. Ф. Ростовцева, З. И. Филимонова, радистканууд С. В. Преловская, Е. Г. Шабельская ба бусад сэрэгшэ эхэнэрнүүд эрэлхэгээр дайлалдажа, дайшалхы орден, медальнуудаар шагнагдан. Буряад оронoo алдаршуулhан намтартай.

Теэд хэды олон эхэнэрнүүд тылдэ шэн габьяатайгаар ажаллан, хархис шунахай дайсаниие hамна бута сохижо, илалта шэрээлсээ гээшэб! Патриотическа хэды олон үүсхэл мүндэлөөб! Дайнай түрүүшын жэлдэ манай республика дотор 1444 эхэнэр трактористнууд болоhон, 667 эхэнэр колхозуудай хүтэлбэрилхы тушаалнуудта дэбжүүлэгдэhэн юм. Жэшээлхэдэ, Сэлэнгын аймагай «Улаан-Үдэнгэ» колхозой суута hаалишан, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутат, ордено Долгоржаб Эрдынеева өөрынгөө нөөсэhөө 160 мянган түхэриг мүнгэ фронтын жасада оруулаад, энэ мүнгөөрни сэрэгэй самолет бүтээжэ, социалис Бурят-Монголой нэрэмжэтэ эскадрилиин бүридэлдэ оруулыт гэжэ гүйhан байдаг.

«Манай совет эхэнэрнүүдэй баатар зориг, эгэршэгүй эрмэлзэл. Эсэгэ орондоо үнэн сэхэ, инаг дуратай, хизааргүй шэн нэтэрүүгээр ажалладаг байhаниинь, фронт дээрэ гаргаhан баатаршалгань дайнай үеынхидэл адли иимэ хүсэтэйгөөр хэзээншье элирэн гараагүй юм» гэжэ Л. И. Брежневэй хэлэhэн үгэ элэ бүгэдые гэршэлэн батална.

ЛИТЕРАТУРА, искусство, эрдэм ба техникые хүгжөөлгэдэ, социалис гүрэн байгуулха хэрэгтэ совет эхэнэрнүүдэй оруулhан хубита айхабтар ехэ юм. Ажалша эхэнэрнүүд бүгэдын хүндэлэлдэ хүртэнхэй.

— Эрдэмтэ хүдэлмэрилэгшэдэй 39 процентнь — эхэнэрнүүд. Промышленность ба барилга дээрэ ажалладаг хүдэлмэришэдэй, алба хаагшадай 38 процентнь эхэнэрнүүд болоно. 2 миллион эхэнэр орден, медальнуудаар шагнагданхай. 4760 эхэнэр Социалис Ажалай Геройн нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй юм, — гэжэ экскурсовод хөөрэнэ.

Буряадай мэдээжэ поэтесса Ц.-Д. Д. Дондокова, уран зураашад А. Н. Сахаровская, М. Я. Метелкина, СССР-эй арадай артистка Л. П. Сахьянова, РСФСР-эй арадай артистнар Н. С. Гендунова, Н. К. Петрова, медицинын эрдэмэй доктор профессор Л. Л. Хунданова болон бусад алдарта эхэнэрнүүд республикаhаа холуур мэдээжэ болонхой. Хонин... Б. Т. Доржиева, Г.-Ц. Р. Цыремпилова, Ш. Л. Цыремпилова, Н. Л. Тогмитова, hаалишад П. Ж. Жалсанова, Н. Л. Тадвашкина, сэмбэ нэхэгшэ Д. К. Тумурова, мастер К. И. Филиппова болон бусад ажалша бүхэриг эхэнэрнүүднай Социалис Ажалай Геройнууд юм. Эдэнэр түсэбтэ юhэдэхи табан жэлэй даабаринуудые үни хада дүүргээд, арбадахи табан жэлэй тооссоогоор ажаллан, КПСС-эй XXV съездые эрхим бэлэгүүдээр угтахаяа байна. Эдэнэй габьяа ехэ.

Б. М. ЖИГЖИТОВ,
манай корр.

АЖАЛШАДАЙ *дэгэлгүүдhээ*

ХАРГЫНУУД, ХАРГЫНУУД...

...ргынууд... Үдэр, hүнишэ тиишээ автомашинууд hүндэлжэ, арадай ...ыда хэрэгтэй ашаа, хүн ...е зөөдэг гээшэ. Тиихэ... ...ды олон аяншалагшад ...а гээшэб? Бултыень ...жо барахань бэрхэтэй. ...эээ харгы зам ходоо ...байлгагдаха зэргэтэй ...о бшуу. Теэд энэмнай ...шье хүнгэн хэрэг бэшэ ...хүн бүхэн ойлгоно ...ой.

...ан-Үдэ — Турунтаево ...гойто гэhэн маршру... hүүлэй хоёр жэл соо ...дахин олон автомашинууд ябадаг болоо. Тиихэдэ ...най ехэ машинанууд ...ше олон болоо гээшэ. ...ынь юуб гэхэдэ, Байкалай түмэр замай ба... ...да хэрэгтэй ашаан зөөгдэг болоо бшуу.

...байкалиин аймагай ...и 595-дахи участогай ...тив харгы зам hайн ...ын тула ехэ оролсо гаргана. Юhэдэхи табан жэлэй туршада ехэ хэмжээ ...ажал эндэ бүтээгдэв. Острог, Нестерово, ...аново, Горячинск, Китанша тосхонуудаар ...харгы асфальтаар ...анхай. Тиигэжэ түс ...нүүдтэ шорой тооhогүй ...он байна. Үшөө 66 километр харгы капитальнаар ...арилагдаа. Исток—Яр... ...үн участогта шэнэ ...баригдаба. Харгын ...-дахи участогай хүдэлмэришэд юhэдэхи табан ...түсэбые октябрь hа... дүүргэhэн байна. Энэ ...таа тэдэнэр түрэл ...ингаа XXV съездэ зо...на.

...предприятиин пар... ...эхин органииции кол... ...ажалые шадамагаар ударидан хүтэлбэрилнэ, ...лис мүрысөө урданайхи hайнаар эмхидхэдэг... «КПСС-эй XXV ...дэ — эрхим бэлэг» гэ... ...доро мүнөө пред... ...иин ажалшад хүдэлжэ... Мастерска участогууд, бүхы хүдэлмэришэд социалис мүрысөөндэ оролсонхой.

Энэ предприятида ажалай түрүүшүүл жэл бүри олошорно. Автомашинын жолоошод А. Н. Добрынин, П. Ф. Засухин, автокрановщик С. Т. Седунов, хүдэлмэришэд И. Е. Красинский, В. М. Веденин, В. М. Седунов болон бусад бүтээсэ ехэтэй ажалай үльгэр жэшээ харуулна. Тэдэнэр хубиингаа табан жэлэй даабариие болзорhoонь холо урид дүүргээ.

Предприятиин түрүү жолоошон, КПСС-эй гэшүүн П. Ф. Засухинай ажал тухай онсолон тогтомоор. Энэ нүхэр хубиингаа табан жэлэй түсэбые энэ оной июниин 15-да дүүргээ hэн. Хамтадаа 18.900 тонно хайр шулуу харгыда зөөгөө, «ЗИЛ-585» түхэлэй машинаар 317.500 тонно-километр хэhэн байна. Автомашинань ходоодо техническэ талаараа hайн, аян замда гарахаар бэлэн байдаг. Совет Армиин зэргэдэ алба хэжэ ерээд, хорин жэлэй хугасаада харгын 595-дахи участогта ажаллажа, коллектив соогоо хүндэтэй болонхой.

«Юhэдэхи табан жэлэй ударник» гэhэн тэмдэгтэ хүртэhэн Вячеслав Александрович Селихватский 1963 онhoo энэ предприятида ажаллана. Үнгэрэгшэ 4 жэл 10 hара соо табан жэлэйнгээ даабари дүүргэhэн байгаа. Энэ хугасаада 27.745 тонно ашаа шэрээ, 400 гаран түхэригэй запасной частьнуудые алмалта хээ. Нүхэр Селихватский нэгэнтэ бэшэ, КПСС-эй Прибайкалиин райкомой, аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй, мүн Буряадай автохаргынуудай управлениин Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаhан юм. Ажалай сагые зүбөөр хэрэглэhэнэй, ашаагүй ябаха ушарынь усадхаhанай, машинаяа зүбөөр ашаглаhанай ашаар лэ Вячеслав Александрович ажалай ехэ амжалта түйлана бшуу.

Юhэдэхи табан жэлэй түсэбтэ даабариие болзорhoонь урид дүүргэжэ, ажалайнгаа амжалтаар урмашаhан түс предприятиин коллектив мүнөө 1976 онoйнгоо хүдэлмэридэ бэлдэжэ байна. Арбадахи табан жэлэй туршада хэхэ ажалынь ехэ. Хэдэн арбаад километр харгы асфальтаар хушагдаха, Зырянск, Нестерево, Гурулёво, Турунтаево тосхонуудаар гарадаг харгые ондоо газараар барижа дүүргэхэ, хуушарhан модон хүүргэнүүдые түмэр-бетоноор шэнэлхэ зорилго участогай хүдэлмэришэдэй үмэнэ табигдана. Урдаа табигдаhан зорилгонуудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ, аймаг доторхи харгы зам бүри hайн болгохын тула тэдэнэр үдэр бүри тэмсэнэ.

П. ГРИГОРЬЕВ.
Прибайкалиин аймаг.

ЯАhАН БЭ ЗАЙН ГАЛ?

Тохорюугта тосхондо Хүрбын совхозой 3-дахи отделени оршодог. Эндэ 100 гаран айл, малай хэдэн фермэ, отара бии. Тиихэдэ 8 жэлэй hургуули, почтын отделени, бусад эмхи зургаанууд бии. Эндэхин хүдэлмэриин hүүлээр hайнаар амарха, ажалдаа эрхим дүн түйлаха дуратай.

Теэд hүүлэй үедэ энэ нютагта зайн гал ходоодоо таhалдадаг болошоо. Тэрэнэй шалтагааниие сельсоведэй гүйсэдкомой, совхозой хүтэлбэрилэгшэд мэдэжэ байгаад, хэмжээ абадаггүйнь гайхалтай. Энээниие түргөөр усадхабал, хэндэшье hайн байха hэн.

Ц. Х. ГОМБОДОРЖИЕВА.

Хорниин аймаг.

РОССИИ АВТОНОМИТО *республикануудта*

ХОЙТО ЗҮГЭЙ, ТҮРҮҮШЫН

Сыктывкарта дүтэхэнэ нэхэмэл бэшэ бүд гаргаха фабрикын барилга эхилбэ. Мүнөө фабрикын гол корпусой фундамент табигдажа байна. Энэ фабрика hалбариин эгээ томо предприятинуудай нэгэн болохо юм. «Коминпромжилстрой» трестын барилгашад эндэ 35 объект бодхоохо. Предприятиин технологическа лининүүд мүнөө үеын станогуудаар-автомадуудаар хангагдахаар түсэблэгдэнхэй.

Тус предприяти жэл соо 35 миллион дүрбэлжэн метр бүд гаргаха түсэбтэй болохо юм. Лавсанай ба вискозой волокно эндэ ехээр хэрэглэгдэхэ байна. Тус фабрикын түрүүшын продукци 1977 ондо гаргагдахаар хараалагдана. Эндэхи бүд медицинын, автомобильна, мебелиин ба бусад промышленностьда хэрэглэгдэхэ юм.

Э. ВАСИЛЬЕВ.
ТАСС-ай корр.
Сыктывкар.

УДМУРТИДА БҮТЭЭГДЭЭ

Ижевск хотын радиозавод «Сириус-311» түхэлэй радиоло гаргажа эхилбэ. Тиигэжэ энэ заводой коллектив табан жэлэй түгэсхэхы ондо абаhан социалис уялгынгаа гол пунктнуудай нэгые дүүргэhэн байна.

Энэ жэлэй дүүрэтэр шэнэ түхэлэй 40 мянган радиоло бүтээгдэхээр хараалагдана. Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ Ижевск хотын радиозаводой хүдэлмэрилэгшэд 300 мянганhaa үлүүтэй «Сириус-311» түхэлэй радиоло бүтээхэ.

Ю. КЕДРОВ,
ТАСС-ай корр.
Ижевск.

ТАЙГЫН БАЯЛИГ

Тубын автономито республикын ой тайгада hүүлэй жэлнүүдтэ ан гүрөөл, шубууд олошоржо байна. Урдань Баргажанай булган, ондатра, норко эндэ үгы байhан юм. Мүнөө тиимэ ан олон болоо.

Эндэхи ойдо хэдэн мянгаад зэрлиг гахай, гүрөөhэн, буга, хандагай тоологдоно. Тиихэдэ хүдүү, торхиру, hойр олон. Республикын ангуушад, байгаалида дуратайшуул ан гүрөөл олошоруулха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулна. Жэшээнь, ойдо үбhэн бэлэдхэгдэнэ, ан эдеэлүүлхэ тусхай талмайханууд түхеэрэгдэнэ. Үнгэрэгшэ зундаа 200-гаад тонно тэжээл ан гүрөөлдэ бэлэдхэгдэhэн байна.

В. ЖИЛЯКОВ.
ТАСС-ай корр.
Кызыл.

ОСЕТИИН УhАН ДОРОХИ ФЕРМЭНҮҮД

Хойто Осетиин колхоз болон совхозуудай сөөрэмүүдтэ загаhа барилга түлэг дундаа ябажа байна. Жэшээнь, Дигорско районой Легейдын нэрэмжэтэ колхоз 300 центнер загаhа худалдаа наймаанай эмхинүүдтэ эльгээгээ. Энэ колхоз урдань намагтай байhан 70 гектар газарта сөөрэм тогтоожо, загаhа үсхэбэрилдэг болоо.

Тус колхозой жэшээгээр республикын бусад ажахынууд загаhанай ажахытай боложо байна. Правобережнэ районой «Брут» совхоз загаhа үсхэбэрилхэ талаар hайн дүнгүүдтэй. Эндэ 320 гектар газарта сөөрэм тогтоожо, загаhа үдхэдэг болоо. Мүнөө гектар талмайhaa дунда зэргээр 17 центнер загаhа барина.

Хойто Осетиин колхоз, совхозуудай гурбанай нэгэ хубинь загаhа үсхэбэрилдэг болонхой. Энэ жэлдэ хамтадаа 5 мянган центнер загаhа барихаар түсэблэнэ. Энэнь нёдондонойхиhoo 3 дахин ехэ болоно.

Т. ЕФИМЦОВ,
ТАСС-ай корр.
Орджоникидзе.

ХАДАДАХИ РЕТРАНСЛЯТОРНУУД

Чечено-Ингушетиин Ножай-Юртовско районой үндэр хада уулануудта үшөө нэгэ ретранслятор бодхоогдобо. Тэрэнэй туршалта болоо. Ретрансляторай ашаглагдажа эхилхэдэ, республикын зүүн зүгэй районой ажалшад телевидениин Грозненско, Түбэй студинуудай дамжуулганудые үдэр бүри хараха аргатай болохо юм.

Автономито республикын хада уулануудта хэдэн ретранслятор мүнөө хүдэлнэ. Эндэхи эгээ холын hууринг газарнуудта сэнхир экранууд гэрэлтэдэг болонхой.

Г. НАСОНОВ,
ТАСС-ай корр.
Грозный.

ХЭДЭН МИЛЛИОНООР

Мариин номой хэблэл РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаба.

Мари арад совет засагай үедэл өөрын бэшэгтэй болож, ном уншаха, дэлхэйн культуратай танилсаха аргатай болоhон юм. 50 жэлэй саада тээ залуу автономито областиин нийслэл хотодо анха түрүүшынхеэ мари ба ород хэлэн дээрэ хэдэн ном хэблэгдэhэн байгаа. Тэрэ сагhaa хойшо Пошкар-Олада 30 миллионhoo үлүү элдэб янзын ном хэблэгдээ. Тэдэнэй хахадынь мари хэлэн дээрэ гаргагдаа.

Мүнөө Мариин номой хэблэл жэл бүри 1,5 миллион хэhэг ном гаргана.

В. АЛЕКСЕЕВ,
ТАСС-ай корр.
Йошкар-Ола.

БАШКИРАЙ АССР. Уфа хотын Ленинэй ордено нефть буйлуулдаг заводто «ЭЛОУ-АВТ» гэжэ түхеэрэлгэ ашаглалгада үгтэхэеэ байна. Энээнэй ашаар нефть буйлуулгын хэмжээн эрид дээшэлхэ юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «ЭЛОУ-АВТ» түхеэрэлгын барилга. ТАСС-ай фотохронико.

НYХЭР ЁҺОНОЙ УУЛЗАЛГА

БАРИЛДААН

Монгол ороной, Буряадай АССР-эй спортсменүүд үни холоһоо хойшо заншалта хани барисаатай, харилсаа холбоотой юм. Аха дүү ороной һур харбагшад, барилдаашад, шатаршад, санашад, мэргэн буудагшад, футболистнууд болон спортын бусад зүйлнүүдые эрхилэгшэд нэгэ нэгэнэйдээ айлшалжа, хаба шадалаа үзэлсэдэг, хёрхо мэргэнээ туршалсадаг байна. Эдэ бүхы уулзалгануудай үедэ илагдаһан хүн байдаггүй — эндэ анда нүхэдэй хани барисаан бэхижэдэг юм.

Жэшээнь, энэ жэлдэ Монголой Арадай Республикын Дархан хотын футболистнууд, Сэлэнгын аймагай һур харбагшад, барилдаашад—Джамбалын Мухтур, Соном-Дагбын Жамьянсурэн манайда е рэжэ, зунай найрта хабаадаһан, харин республикымнай санашад, мэргэн буудагшад хүршэнэртөө айлшалһан байгаа.

Монгол ороной индустриин түб — Дархан хотын самбистнуудай суглуулагдамал команда үсэгэлдэр үдэшэ республикымнай ниислэл Улаан-Үдэдэ айлшалан морилбо. МНР-эй арбан бэрхэ барилдаашан, эдэнэй дунда 1975 оной сентябрь һарада Минск хотодо болоһон дэлхэйн чемпионадта илагша М. Пунсаг командын бүридэлдэ ороно.

Тиин Улаан-Үдэ хотодохи «Труд» бүлгэмэй Спортын ордон соохи барилдаанай шэрдэг дээрэ мүнөөдэр үдэшын 6 сагта эдэнэр гаража, манай республикын бэрхэ самбистнуудтай нүхэр ёһоной уулзалга хэхэ байна.

Манай корр.

ЗУРАГЛАЛ
ТАНИЛСАГТЫ: МЕДВЕДЕВ

Боксоор «Трудовые резервы» бүлгэмэй Түбэй Соведэй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн һаяшаг Донецк хотодо боложо дүүрээ һэн. Манай ороной арһан бээлэйн олон шадабаритад энэ ехэ нааданда хабаадажа, гоё һайхан техникэ, онол арга харуулһан байха юм.

Буряадай боксын һургуулиин һурагша Александр Медведев энэ ехэ мүрысөөндэ хабаадажа, 51 килограммай шэгнүүртэн соохоо онсо шалгарһан байгаа. Тэрэ дүрбэн уулзалгада илажа, «Трудовые резервы» бүлгэмэй Түбэй Соведэй чемпион болоод, СССР-эй спортын мастерай норматив дүүргээ.

Александр Медведев гээшэмнай хэн бэ? Урдань энэ залуу боксер тухай дуулдадаг һэн гү? Үгы, сэхыень хэлэхэдэ, эрэлхэг зоригтоной спортдо дуратайшуул жаахан аад, хүдэр бэетэй, нааданай һайн арга шадабаритай энэ хүбүүе хэдэн жэлэй урда тээ Улаан-Үдэ хотын ринг дээрэ хараһан юм. Александр Шэтэ хотодо бокстой танилсаа һэн. Шэтын индустриальна-педагогическа техникумдэ һуража байха үедөө тэрэ боксын секцидэ ябажа захалһан байгаа. Тиин 1973 ондо тэрэ Улаан-Үдын индустриальна-педагогическа техникумдэ һурахые шиидээ һэн. Техникумэй директор, боксоор Иваново хотын хэдэн удаа чемпион ябаһан Владислав Никифорович Воронин техникумдэ һуража, мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлхыень Медведевые уриһан байгаа.

Эгээл эндэ Александрын бэрхэ боксер болохо байһанинь элирбэ. РСФСР-эй габьяата тренер, дүршэл ехэтэй багша А. А. Атархановта тудаһаниинь энэ талаар ехэ нүлөө үзүүлһэншье байхадаа магадгүй. Тэрэ гэһэнһээ хойшо тэбхэр гурбан жэл соо һурагша багша хоёр нэгэ уг зорилготойгоор ажаллан, амжалта, илалтануудые удаа дараалан туйлажа байна. Ямар арга хабатай байһыень Антон Андреевич багсаамжалан тухайлаа һэн. Ташарайгүй бэетэй, даруу зантай энэ хүбүүн бэрхэ боксер болохо шэнжэ шанарнуудтай байгаа: бушуу түргэн хүдэлсэтэй, шамбай солбон, онобшотой шанга сохилтотой байгаа. Гол шухала юумэниинь юуб гэхэдэ, ажалша бүхэриг, оролдосотой нэтэрүү, һонюушархуу байгаа бшуу.

Тингэжэ А. Медведев боксын онол шадабарида түргөөр һуража, тренертээ хамта шадаал һаа түргөөр дутуу дундануудаа усадхахые эрмэлзэһэн байгаа. Бэлэдхэлдэнь гараһан дутагдалнуудые зайсуулһанайнгаа һүүлээр һорилгоёо улам эршэдхэдэг байһан юм.

1973 оной намар тэрэ «Трудовые резервы» бүлгэмэй Россин Соведэй чемпионой нэрэ зэргэдэ түрүүшынхеэ хүртөө һэн. Тиихэдээ спортын мастерта кандидадай норматив дүүргэһэн байгаа. Хойто жэлынь Александр энэ үндэр нэрэ солодо хоёрдохёо хүртэбэ.

СССР-эй арадуудай зунай VI спартакиадын жэл—1975 он тэрээндэ илангаяа хүшэр хүндэ, зол хубитай байба. Жэлэй эхиндэ А. Медведев республикынгаа чемпион болоод, удаань Петропавловск-Камчатский хотодо Алас-Дурна зүгэй зонын спартакиадын нааданда амжалта туйлажа, нэгэдэхи һуури эзэлээ һэн.

Александр Медведев РСФСР-эй арадуудай зунай VI спартакиадын түгэсхэлэй нааданда хабаадахаяа Куйбышев хотодо ошоһон байгаа. Эндэ тэрэ эдэбхитэйгээр наадажа, бронзо медаляар шагнагдаба.

Мүнөө А. Медведев «Трудовые резервы» бүлгэмэй Түбэй Соведэй суглуулагдамал командын бүридэлдэ оруулагдажа, СССР-эй Кубогта хүртэхын түлөө мүрысөөндэ Запорожи хотодо бэлэдхэл хэжэ байна. Тиин эсэшэ сусашагүй, мэргэжэл шадабаряа саг үргэлжэ нарижуулан байдаг залуу хүбүүмнай энэ ехэ мүрысөөндэ амжалтатай һайнаар наадажа, Буряад ороноо алдаршуулха байха гээд һанагдана.

Б. МИРОМАНОВ.

ТОБШОХОНООР...

БОКС. СССР-эй, США-гай хүндэ бэетэй боксернуудай хоорондо нүхэр ёһоной хэдэн уулзалга түрүүшынхеэ үнгэргэгдэһэн байна. Холбоото Штадуудай гурбан хотодо—Нью-Йоркдо, Цинциннатида, Лас-Вегастэ үнгэргэгдэһэн мүрысөөнүүдтэ манай боксернууд шүүжэ гараба. Лас-Вегастэ болоһон һүүлшын нааданда совет боксернууд 6:4 тоотойгоор шүүгэ.

Боксоор СССР-эй кубогта хүртэхын түлөө мүрысөөн Запорожидо дүүрэбэ. СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй суглуулагдамал команда илажа гараа. «Динамо»—хоёрдохи, «Ажалай резервэнүүд» гэжэ бүлгэмэй спортсменүүд гурбадахи һуури эзэлһэн байна. Түгэсхэлэй нааданда ЦСКА-гайхид 11 уулзалгын 10-дань илаба. Борис Зориктуев, Вячеслав Лемешев гэгшэд илангаяа шалгараа.

ТАБАН ЗҮЙЛЭЙ МҮРЫСӨӨН. Дэлхэйн чемпионат Мексикын ниислэл хотодо боложо дүүрэбэ. Совет спортсмен Павел Леднев 5056 очко абажа, дэлхэйн чемпионой нэрэ зэргэдэ гурбадахияа хүртөө.

БАДМИНТОН. Днепропетровскын Наталья Дамаскина, Минскын Анатолий Скрипко гэгшэд ороной чемпионуудай нэрэ солодо түрүүшынхеэ хүртөө. Хоёр-хоёроороо наадалгаар Константин Вавилов, Николай Пешехонов (Днепропетровск) илаба. Энэ упражненидэ эхэнэрнүүдэй дунда Надежда Литвинцева, Ирина Шевченко (Днепропетровск) эрхимлэһэн байна.

ШАТАР
ХЮЛГЫН СААНА

Шатараар «Буревестник», «Спартак» бүлгэмүүдэй областной Соведүүдэй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөнүүд Улаан-Үдэ хотодо боложо дүүрэбэ.

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ Буряадай багшанарай институдай студент Игорь Брылёв илангаяа һайнаар, бодомжотой бэрхээр наадажа. «Буревестник» бүлгэмэй чемпион болобо. Тэрэ 11 уулзалгадаа бултандань шүүжэ гараһан байна. Зүүн Сибириин технологическа институдай студент Андрей Громов 8,5 очкотойгоор хоёрдохи һуури эзэлээ.

Энэ институдай студентнэр Африкан Андреев, Александр Матвеев 3—4-дэхи һууринуудта гараба. ВСТИ-гэй багшанар Л. Гармаева, Э. Улымжиева, С. Жеребцова гэгшэд урагшагүйгөөр наадаа. Тингэжэ И. Брылев республикын түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөндэ хабаадаха эрхэдэ хүртэбэ.

* * *

«Спартак» бүлгэмэй түрүү һуури эзэлхын түлөө һүүлшын, юһэдэхи наадан орёо шанга тэмсэлдэ үнгэрһэн байна. Мүрысөөндэ түрүүлжэ ябаһан Ю. Краснов, В. Назимов энэ турта һула муугаар наадажа шүүгдэшоо. Ю. Краснов спортын ветеран Б. Цыденовтэй уулзахадаа, голландска хамгаалалта буруугаар наадаһан байна. Тиин шанга добтолгодо орожо, тэргэ ба морёорнь бэрсээ алдахадаа, уданшегүй шүүгдэбэб гэжэ мэдэрһэн байгаа.

В. Назимов энэ үдэр Улаан-Үдэ хотын 3-дахи һургуулиин һурагша Будажаб Зандановтай уулзаба. Нааданай эхиндэ тэрэ хоёр хүбүүгээр үлүү, һайн байдалтай болоһон аад, саашадаа эршээ һуларуулжа, залуу шатаршанда шүүгдэшэһэн байна. Бэрхэш даа, Будажаб!

Республикымнай ниислэл хотын 65-дахи һургуулиин һурагша Серёжа Веснин шанга добтолго хэжэ, С. Гаязовые илаба. Тингэжэ С. Веснин, Ю. Краснов, В. Назимов гэгшэд тус тустаа 7 очко абажа, 1—3-дахи һууринуудые хубаалдаһан байна. Эдэнэр республикын чемпионадта хабаадаха эрхэдэ хүртөө. Б. Занданов, Б. Цыденов, Р. Мещеряков, В. Цыреннимаев, А. Шагжиев гэгшэд Улаан-Үдэ хотын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ хабаадаха байна.

В. МАМИЛОВ.

ХИЛЫН саанаһаа
Телефон телеграф радио

ДЭЛХЭЙН ГАЗЕТЭНҮҮД ЮУН ТУХАЙ БЭШЭНЭБ

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневые эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөнэй үндэр дээдын шагналаар — Ф. Жолио-Кюрин нэрэмжэтэ «Эб найрамдалай алтан медаляар» шагнаһыень дэлхэйн хэблэл шэнжэлжэ үргэлжэлһөөр. Бүхы дэлхэй дээрэ шахардуу байдал һуларуулхын түлөө, амгалан гуримаар зэргэ оршохо гол ёһонуудые баталхын түлөө, гүрэнүүдэй ба арадуудай хоорондохи харилсаае хүгжөөхын ба уласхоорондын аюулгүй байдал хангахын түлөө тэмсэлдэ Л. И. Брежневэй гаргаһан айхабтар ехэ эршэ зорилгые, эсэшэ сусашагүй ажал ябуулгые дэлхэйн газетэнүүд нэгэн һаналтайгаар тэмдэглэнэ. Л. И. Брежневые шагнаха тухай. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Президиумэй шиидхэбэри хадаа бүхы хүн түрэлтэнэй зол жаргалай, һалбаран хүгжэлтын аша туһада эб найрамдал хангахын түлөө тэмсэлдэ тэрэнэй элитэ ехэ хубитаяа оруулһыень үндэрөөр сэгнэһэн ушар болоно гэжэ газетэнүүд мэдүүлнэ.

Эб найрамдалай түлөө национальна хүдэлөөнүүдэй түлөөлэгшэдэй бүхэдэлхэйн конференциин Ленинградта хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлжэ байһан тухайнь хэблэл үргэнөөр бэшэнэ. Экономическа, политическэ, социальна хүгжэлтын асуудалнуудаар Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй ажал ябуулга тухай асуудалые конференцидэ хабаадагшад зүбшэн хэлсэнэ. Конференцидэ хабаадагшад үгэ хэлэхэдээ, эб найрамдалай ба зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хуряахын түлөө тэмсэлэй үндэһөөр хүн түрэлтэнии һонирхуулжа, эдэнэй зүрхэ сэдьхэл хүдэлгэжэ байһан социальна, экономическа, политическэ асуудалнууд амжалтатайгаар, ашаг үрэ ехэтэйгээр шиидхэгдэжэ шадагдаха байна гээд олон шэнжэлэлнүүд дотор тэмдэглэгдэнэ.

Вьетнамые нэгэдүүлхэ асуудалнуудаар Хо Ши Минэй нэрэмжэтэ болоһон Сайгон хотодо үнгэрһэн политическэ зүбшэлэлгын конференциин амжалтатайгаар дүүрэлгэдэ зорюулагдаһан материалнуудые Вьетнамай газетэнүүд толилжо үргэлжэлһөөр.

(ТАСС).

Африка түбидэ Анголын Арадай Республика гэжэ бэеэ даанхай шэнэ гүрэн мүндэлөө. МПЛА-гай байгуулһан курсануудта дүн хамта 150 мянга гаран хүн һуралсана. Энэ курсануудай гол зорилго хадаа эрдэм номгүйшүүлые үсөөрүүлхэ хэрэг мүн болоно. Заримдаа, энэ зураг дээрэ харуулагдагшадал, занятинуудынь үйлсэдэ үнгэргэгдэнэ.

ТАСС-ай фотохронико.

ЛИССАБОН

ПКП-гэй ЦК-гай ДЕКЛАРАЦИ

ТАСС

Португалиин Коммунис партиин эмхидхэһэн пресс-конференци эндэ үнгэргэгдэбэ. «Саг зуурын зургаадахи правительствын хараа бодол ба Революционно Соведэй һүүлэй шиидхэбэринүүд тушаа ПКП-гэй ЦК-гай декларацие» ПКП-гэй Генеральна секретарь А. Куньял уншаба.

Португалиин политическэ байдалда энэ документ соо дэлгэрэнгы шэнжэлэл хэгдэнэ. Ажал ябуулгаяа саг зуураар болиюулха, хархис шэглэлтэй политика дэмжэһэн саг зуурын сэрэгэй ябуулгануудые үнгэргэхэ гэһэн правительствын шиидхэбэри, мүн Революционно Соведэй шиидхэбэринүүд политическэ засагай зургаануудта — правительствада ба сэрэгэй байгуулалтада — хархис үзэл бодол нэбтэрүүлхэ гэһэн зорилготой байна гэжэ энэ документ соо хэлэгдэнэ.

Имэ хараа бодол хүсэнүүдэй бодото тэнсүүридэ тааралданагүй гээд деклараци дотор тэмдэглэгдэнэ. Энэнь доройтон уналгые улам хурсадхана, революционно хубилалтануудые мүнөө болотор дэмжэжэ байгшадай дунда хёмороо гаргана, хүсэ хэрэглэжэ, зүришэлдөө үүдхэхэ аюул улам ехэдхэнэ. Эдэ бүгэдые контрреволюци һамбаашалхадаа болохо байна.

Хархис хүсэнүүдэй һүйдхэлтэ ябуулганууд улам үргэдэжэ, контрреволюционно урбалта хэгдэхэ аюул тохёолдуулагдажа магадгүй гээд ПКП һэргылнэ.

Эдэ шиидхэбэринүүд арад зондо зүрюу харша политика бэелүүлдэг правительство эмхидхэхэ гэһэн хараа шэглэлтэй. Сэрэгшэдэй дунда революционно суртал бодол нэбтэрүүлхэ, зүүнэй үзэлтэй правительство эмхидхэхэ, шэнэ диктатура тогтоолгын аюул усадхаха, демократическа эрхэ сүлөө ба залуу Португалиин демократие хамгаалха шухала гээд ПКП уряална.

Революциин урда табигдаһан ехэ ехэ асуудалнуудай нэгыеньшье шиидхэжэ шадахагүй байһанаа Саг зуурын зургаадахи правительство харуулаа гээд деклараци соо хэлэгдэнэ.

«Ажал ябуулгаяа саг зуура болиюулһан тухай» шиидхэбэри абаад, Саг зуурын зургаадахи правительство үнэнхыдөө тушаалһаа буyһан байна.

ДАМАСК

К. ВАЛЬДХАЙМАЙ ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИ

ТАСС

Дүтын Зүүн зүгэй хэдэн оронуудаар ябажа байһан ООН-ой Генеральна секретарь К. Вальдхайм эндэ пресс-конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Дүтын Зүүн зүгэй асуудалаар Женеведэхи эбэй конференциин хүдэлмэрие һэргээхэ зам бэдэржэ олохын тула эдэ асуудалнуудта хабаатай оронуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй һанамжаяа хэлсэхэ, хөөрэлдөөнүүдые хэхэ гээшэ гол зорилгомни болоһон байна гэжэ мэдүүлбэ.

Сириин Араб Республикын президент Х. Асадтай хэһэн хөөрэлдөөмни шухала удха шанартай байгаа гэжэ К. Вальдхайм нэмэбэ. Дүтын Зүүн зүгэй асуудалые шиидхэхэ гол зорилгонууд тухай хөөрэлдэһэн байгаабди. Палестинын асуудалаар, Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалаар ООН-ой гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ А. Арафадтай һанамжаяа хэлсэһэн байнаб гэжэ ООН-ой Генеральна секретарь мэдээсээ.

Тэрэ хадаа США-гай гүрэнэй секретариин хараа бодолые баримтална гэжэ баруунай зарим газетэнүүдэй баталһан ушарые К. Вальдхайм буруушаахадаа, «ганса правительствын бэшэ, харин элдэб гүрэнүүдэй хараа бодолые түлөөлнэб» гэжэ тэмдэглээ.

ВАШИНГТОН

Израилиин эзэрхэг түримхэйшүүлые тухирна

ТАСС

США-гай гүрэнэй министр Г. Киссинджер конгрессэй комиссинуудай нэгэндэ үгэ хэлэхэдээ, харин гүрэнүүдтэ сэрэгэй туһаламжа үзүүлхэ программые дэмжэбэ.

Сэрэгэй, экономическа зорилготойгоор Израильда асари ехэ мүнгэ һомолхые Г. Киссинджер һалан һандангүй баадхаһан байна. Ушарынь юуб гэхэдэ, энэмнай «американ национальна аша туһада», «Израилиин сэрэгэй эрилтэ хэрэглэмжэдэ» таарана бшуу.

Американ хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, «Лэнс» тухэлэй ракетэнүүдые, «Ф-16» тухэлэй шэнэ истребитель-бомбардировщигуудые, ядерна һомонуудые абажа ябаха аргатай «Першинг» гэжэ ракетэнүүдые Тель-Авивта худалдахабди гэжэ США найдуулһан байна.

БЕЙРУТ

Шахардуу байдалтай байһаар

ТАСС

Ливанай ниислэл хотодо зэбсэгтэ хёмороон зүришэлдөөн үргэлжэлүүлэгдэһээр. Ноябриин 3-най һүни үйлсэ гудамжануудаар шанга байлдаан болоо. Ниислэл хотын түбэй районуудаар, оршон тойронхи һуурин тосхонуудаар буудалдаанууд болобо. Зэбсэгтэ хүнүүд харгынуудые хаана, баррикадануудые бодхооно. Гэрһээ бү гарагты гэжэ нюгагай радио хүн зондо соносхоно. Хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, һүүлэй хоёр суудхэ соо Бейрудта 40 хүн алуулаа, 100 гаран хүн шархатуулагдаа. Ноябриин 23-да хоёр засседани дары зарлажа үнгэргэһэн орон доторхи байдалые гуримшуулха дээдэ комисси буудалдаа зогсоожо шадаагүй байһаар.

НЬЮ-ЙОРК

ЭБ ЭЕ ТАҺАЛАГШАДЫЕ ЗЭБСЭГЖҮҮЛНЭ

ТАСС

Анголын Арадай Республикын дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсан, баруунай хархис хүсэнүүд маоистнуудтай хамтаржа, Африка түби дээрэ һаяшаг мүндэлһэн хуулита правительствада эсэргүүгээр тэмсэдэг эб эе таһалһан бүлэглэлнүүдые буу шуугаар, элдэб хэрэгсэлнүүдээр зэбсэгжүүлнэ. Энэ ой ухаанда орошогүй хорото муухай баримтые «Нью-Йорк таймс» газетэ мэдээрэн, США-гай ЦРУ-гай директор байһан У. Колбиин, США-гай гүрэнэй секретариин орлогшо Дж. Сискогой һаяхан сенадта хэлэһэн үгэнүүдтэ үндэһэлнэ.

ФНЛА-гай, УНИТА-гай хархис этэгээдүүд баруунай гүрэнүүдһээ зэбсэг хэрэгсэлнүүдые абахадаа, эдэнэй тухиралгаар залуу гүрэнэй хүн зондо эсэргүү ябуулгануудые үүдхэнэ гээд газетэ бэшэнэ. Тодорхойлон хэлэхэдэ, Заирай Республикада хабаатай самолёдуудаар эдэ хэрэгсэлнүүд Анголо худар эльгээгдэнэ. Гадна, Анголодо граждан дай үүдхэжэ байһан ФНЛА-гай, УНИТА-гай сэрэгшэд Хитадай танкнуудаар, зэбсэг хэрэгсэлнүүдээр хангагдана гэжэ «Нью-Йорк таймс» тэмдэглэнэ.

СҮҮДЭЙ ЗАЛҺАА
ХОМХОЙРОЛГЫН ХОЙШОЛОН

Социалис зөөрие бүрин бүтэноор байлгахын түлөө, үбэршэлгэ болон эзэн бусаар хандалгые усадхахын түлөө тэмсэл хадаа гансашье экономическа бэшэ, мүн социально-политическэ удха шанартай. Энэ тэмсэл совет хүниие харюусалга ехэтэйгээр хүмүүжүүлгэдэ горитой нүлөө үзүүлнэ.

Гүрэнэй зөөри үбэршэлхэ, арадай алтан зөөридэ ута гараа һарбайха дуратай бүлэг хүнүүд Буряадай АССР-эй Верховно сүүдтэ һаяхана сүүдлэгдэбэ. Загарайн аймагай Эрхирэгэй совхозой директор байһан С. В. Сониев барилга эрхилэлгын талаар директорэй орлогшо Арамаис Арутюнян хоёр барилгын хүлһэлэгдэһэн бригадануудай бригадирнууд Владимир Оганесян, Арамаис Арутюнянай дүү хүбүүн Акоп Арутюнян, тэрэнэй хүрьгэн Оганес Гаспарян гэгшэдтэй үгэсөө хэжэ, гүрэнэй зөөрие онсо ехээр үбэршэлжэ байһанаа баригдажа, зэмэеэ амсаба. Оройдоо хэгдээгүй гү, али дутуу хэгдэһэн барилгануудта хуурмаг наряд хааһанай, салин түлбэриин ведомостьдэ ажал хээгүй гү, али һанаанһаа абтаһан хүнүүдэй нэрэ оруулһанай ашаар тэдэнэр гүрэнэй зөөри эдидэг байгаа. Мүнгэнэй хойноһоо шунахайржа, һэшхэлээ гээһэн, яажашье һаань баяжаха гэжэ оролдоһон эдэ хүнүүд хамта дээрээ 50.479 түхэриг 32 мүнгэнэй зөөри үбэршэлөө. Гадна 62,6 мянган түхэриг мүнгэн бригадын гэшүүдтэ үлүү түлэгдэжэ, хамта дээрээ 113 гаран мянган түхэригэй хохидол совхоздо ушаруулагдаа.

Хүлһэлэгдэһэн барилгын бригадануудай хүтэлбэрилэгшэдтэй хэлсээ хэхэдээ, баригдаһан барилга бүхэнэй түлөө абтаха салин хүлһэнһөө 1—2 мянган түхэригыень намда үгэхэт, тиигэбэлтнай барилга бүхэнэй түлөө ехэ мүнгэ түлүүлдэг байхаб гэһэн эрилтэ С. В. Сониев табидаг байгаа гэжэ элирүүлэгдээ. Иигэжэ Сониев хоёр жэлэй турша соо Оганесянһаа 7200 түхэриг, Акопһоо 9500 түхэриг, Гаспарянһаа 4500 түхэриг, Гевинянһаа 1000 түхэриг, Валеевһээ 1300 түхэриг абаа. Гадна ахамад зоотехник Галсанов; ахамад агроном Убашеев гэгшэдтэй хамта совхозой 360 түхэриг сэнтэй мори үүсэлһэн байха юм.

Үбэршэлэгдэһэн мүнгэнэй 10 мянган түхэригыень целлофан соо орёогоод, жэмэс хэгдэһэн кастрюлиин оёорто нюугаад байгаа. Нэгжэлгын болохын урда тээ Сониевай һамган өөрынгөө түрэл ба танил болохо хүнүүдтэ хамта 7600 түхэриг хадагалхыень үгэһэн байгаа.

Ереван хотодо байхадаа, Арамаис Арутюнян Гаспарянтай хэлсээ хэһэн байгаа гэжэ элирүүлэгдээ. Түлөөһэ ехэтэй, «һайн» ажал оложо үгэһэнэйнь түлөө Гаспарян һанаанһаа абажа ведомостьдэ оруулһан хүнэй нэрээр Арутюнянда салин түлэдэг байгаа. Тиигэжэ Арутюнян Арамаис 6283 түхэриг үбэршэлһэн байна.

Совхозой ахамад бухгалтер С. В. Ринчинов өөрынгөө албанай уялгада хэтэрмэ хайхарамжагүйгөөр хандадаг, салин түлбэриин хэр зүбөөр түлэгдэдэгые шалгадаггүй, ёһото бүридхэл хэдэггүй байгаа. Мүн албан тушаалаа хэтэрүүлэн, совхозой кассаһаа мүнгэ бригадын гэшүүдтэ салин түлэлгын ведомостеэр бэшэ, харин бригадирнуудта кассын гаргашын ордероор үгэхэ гэһэн хуулида харша заабари үгэдэг байгаа. Гадна С. Ринчинов хуурмаг документнүүдые гүрэнэй банкын Загарайн таһагта тушаадаг байгаа.

Ажахын гуримаар ябуулагдажа байгаа барилганууд дээрэ прорабууд ехэ харюусалгатай. Совхозой прораб А. И. Кондратов ажал хүдэлмэридөө хайхарамжагүйгөөр хандадаг байхаһаа гадна, Оганесян, Арутюнян, ажахын талаар директорэй орлогшо Маланов гэгшэдтэй хамта гүрэнэй зөөри үбэршэлһэн байха юм. Прорабууд В. Р. Батуев, К. Г. Тириков, Ф. С. Тепхесов гэгшэд саг үргэлжэ архидажа ябадаг, гүрэнэй зөөридэ эзэн бусаар хандадаг, материальна үнэтэ хэрэгсэлнүүдэй бүридхэл һула муугаар ябуулдаг, барилгын нормо болон дүримүүдые сахидаггүй байгаа. Эдэнэрэй имэр хүдэлдэг байһан дээрэһээ гүрэнэй зөөри үбэршэлэгшэд һанаа амарханаар хара хэрэгээ хэжэ байгаа.

Буряадай совхозуудай үйлэдбэриин нэгэдэлэй УКС-ын начальник байһан Ю. В. Троицкий, энэл нэгэдэлэй ОКС-ын начальник байһан М. И. Мурашев гэгшэд совхоз дотор барилга дээрэ гаргагдаһан алдуунуудые мэдэжэ байгаад, саг соонь элирүүлэнгүй, арадай зөөри һаадгүй үбэршэлхэ арга боломжо олгоо. Энээнһээ гадна, албанайнгаа уялгые хэтэрүүлэн, барилгада туһалһан нэрэ зүүгээд, Сониев Арутюнян хоёрһоо 500—500 түхэригэй эдилгэ абаһан байха юм. Гадна Ю. В. Троицкий совхозой хоёр хони миинтээр абаһан байна. М. И. Мурашев барилгын хуурмаг документаци зохёохыень Сониев Арутюнян хоёрто заажа үгөө. Тиигэжэ 53200 түхэриг сэнтэй овощехранилищи баригдаа гэһэн хуурмаг акт табигдаа. Үнэн дээрээ энэ овощехранилищи баригдаагүй. Харин түсэбһөө гадуур барилга хэхэ гэһэн бэеэрээ мүнгэн зөөри хуурмаг актын үндэһөөр гүрэнэй банкһаа абаа.

Гүрэнэй банкын Загарайн таһагые даагша И. Ф. Сиротин, тэрэнэй орлогшо, кредитнэ таһагые даагша Е. И. Семенова гэгшэд совхозой барилгын хэрэгүүдээр нэгэтэшье һонирходоггүй, совхоздо үгтэһэн кредидэй хэр зүбөөр хэрэглэгдэдэгые огтошье шалгадаггүй байгаа.

Гүрэнэй зөөри үбэршэлэгшэд зэмэеэ амсаа. Сониев Арамаис Арутюнян хоёр 12 жэлээр эрхэеэ хаһагдаа, Оганесян, Акоп Арутюнян гэгшэд 8 жэлээр, Ринчинов, Троицкий, Мурашев гурба-дүрбэн жэлээр эрхэеэ хаһагдаа. Кондратов арадай ажахыда заатагүй хабаадалсуулагдахаар 3 жэлээр эрхэеэ хаһагдаа. Бригадир Гаспарян гэмээ үнэн сэхээр мэдэржэ, мүрдэлгын хүдэлмэрилэгшэдтэ туһалаа гэжэ мэдэрэгдээ. Тиимэһээ тэрэ 8 жэлээр эрхэеэ хаһагдаха байбашье, 3 жэлээр хаһагдаха боложо, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда эдэбхитэйгээр хабаадаһан ушарһаа сүлөөлэгдөө.

Эрхирэгэй совхоздо болоһон энэ ушар хадаа Буряадай АССР-эй хүдөө ажахын министерствын болон тусхай трестнүүдэй хүтэлбэрилэгшэдые колхоз болон совхозуудта ябуулагдажа байгаа барилга, тус барилгада һомологдоһон зөөрие зүбөөр гаргашалгые нарин нягтаар шалгажа байхаар уялгална.

Республикын хүдөө ажахын министерствын коллеги Эрхирэгэй совхоздо болоһон энэ ушарые зүбшэн хэлсээд, тодорхой шиидхэбэринүүдые гаргаа, совхозуудай үйлэдбэриин нэгэдэлэй хүтэлбэрилэгшэдые хэһээгээ. Имэ ушарнуудай саашалаа болохогүйн тула тусхай хэмжээнүүд абтаа.

И. ФОРТУНА,
Буряадай АССР-эй прокуророй нэгэдэхи орлогшо, юстициин гүрэнэй ахамад советник.
Б. БАТОЕВ,
манай тусхай корр.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 09.53 — Дамжуулгын программа. 10.00 — Шэнэ һонин. 10.10 — Монголой Арадай Республикын байгуулагдаһан үдэр. Баримтата фильмүүдэй программа. 10.50 — «Арктикые шэнжэлэлгэ». 11.20 — М. Твен. «Приключения Тома Сойера» — уран һайханай фильм. 11.50 — «Эжын һургуули». 12.20 — «Мүнөө сагай эрдэм наука». 12.50 — «Хүхюу уриддаанууд» (үнгэтэ). 13.35 — «Таабаринууд ба тайлбаринууд» (үнгэтэ). 13.50 — «Расскажи о доме своём» телевизионно баримтата фильм (2-дохи сери). 14.50 — Скрипкээр наадаха пьесэнүүд (үнгэтэ). 15.20 — «Зей мүрэнэй галнууд» (1-дэхи дамжуулга, үнгэтэ). 15.50—Түбэй телевидениин захилаар телевизионно бага метражна уран һайханай фильмүүд. «Грузия-фильм». 17.10 — 17.20 — Забһарлалга. 17.20 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат ЦСКА — «Динамо» (Москва), (2 дохи ба 3-дахи үенүүд). 18.30 — «Время». 19.00 — Уран һайханай самодеятельностьдэ хабаадагшадай концерт (үнгэтэ). 19.25—«Слушайте на той стороне» — уран һайханай фильм. 21.00 — Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 21.15 — «Съездһээ съезд хүрэтэр». «Шинии зорилгонууд, табан жэл!». (буряадаар).

«Орбита». 21.45 — «В вашем доме». Хүгжэмтэ программа (үнгэтэ). 22.20—22.30 — Забһарлалга. 22.30 — «Хүн ба хуули». 23.00 — «В Павловском парке» — баримтата фильм (үнгэтэ) 23.20—23.30 — Забһарлалга. 23.30 — «Время». 24.00 — Футболоор УЕФА-гай кубогай түлөө. «Динамо» (Дрезден) — «Торпедо» (Москва). Дрезденһээ дамжуулга (үнгэтэ).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.50 — «Факел». Залуушуулда зорюулагдаһан программа. 19.40 — Үхибүүдтэ мультфильмнүүдэй программа. 20.10 — «Хүгжэмтэ уулзалганууд». 20.45 — Телевизионно һонин. 21.05 — «СССР соогуур арбан минута».

«Орбита». 21.15 — «Зей мүрэнэй галнууд» (1-дэхи дамжуулга, үнгэтэ).

УНШАГТЫ, һонирхохол байхат

ОДО МУШЭДЫЕ ШЭНЖЭЛНЭ

«Галактикаһаа гадуурхи багахан одо мушэдэй хойноһоо Казахстанай астрофизигүүдэй адаглалгын дүнгүүд юртэмсын дэлхэйе шэнжэлэлгэдэ шухала удха шанартай байна. Эдэнэй баримта мэдээнүүдые бидэ үдо ходо хэрэглэнэбди», — гэжэ Медонско обсерваториин хүдэлмэрилэгшэ профессор Жан Ейдман мэдүүлээ. Казахай ССР-эй Наукануудай академиин астрофизическэ институдай эрдэмтэдэй Совет дээрэ Франциин эрдэмтэ үгэ хэлэһэн байна.

Миланай обсерваториин хүдэлмэрилэгшэ доктор Катрин Козинитай хамта тэрэ табан үдэр соо Казахстанай эрдэмтэдэй хүдэлмэритэй танилсаһан байна. Хойто Тянь-Шанин уулануудтахи далайн нюрууһаа 1460 метр үндэр дээрэ астрофизическэ обсерваторидо эдэнэр хүрэбэ. Институдта бүтээгдэһэн аппаратураар айлшадhай илангаяа һонирходо юм. Тэрэнь тон һайн оптическа телескопһоо зүү дахин хүсэтэй. Энэнэй ашаар Галактикын эзэгэл бүдэхи одо мушэдэй хойноһоо адаглаха аргатай болообди.

ҺАРА ХИРТЭБЭ

1975 ОНОЙ ноябриин 19-най һүни Советскэ Союзай газар дайдын ехэнхи хубида ажаһуудаг хүн зон һарын бүхэлэрэ хиртэхые хараһан байна. Москвагай сагаар 23 час 30 минутада эхилээд, 3 час болотор үргэлжэлһэн байгаа.

Газарай дахуул тухай шэнэ баримтануудые астрономууд абаба. Эдэнэй тоолон гаргаһанай ёһоор, 1978 оной мартын 24-дэ һара хиртэхэ байна.

ДАБЬА ЭРИЖЭ... ХҮНҮҮДТЭ ЕРЭБЭ

УРДА САХАЛИНСКЫН «Долинская» шахтадахи аккумуляторна руу үдэшэ орой болоһон хойно хабарга гүйжэ оробо. Тэрэниие харамсаарай электрослесарь Владимир Коротаев сэдьхэлээ хүдэлэн, һөөнаагаа зобошобо. Элшэ дорой байһан аккумуляторнуудай батарейнүүдтэ энэ ан хүрэжэ хэдөө, болохо байгаа бшуу. Тэрэ рубильник тээшэ гүйжэ хибэ. Тиихэдэнь хабарга ...гээтэй байһан үүдэр гараад, шэдхэ шэрэнги соогуур үгы болошобо.

Хабарга хадаа Сахалинда амидардаг хоморой шухаг ан амитан юм. Ойн амитанай хүн зондо айлшалан морилһон ушарынь хоморой шухаг ябадал болоно. Үбһэ ногоогоор хооллодог ан амитад хужар һанхадаа, айлнуудай газалгууд айхаяашье болишоод ябадаг байна.

Хабарга хадаа орын түрэлэй амитан юм. Тэрэнэй мускусна булшархайһаа абтаһан зүйлнүүд олон эмдэ ородог байха юм.

ШУЛУУН ЗЭБСЭГТЭ ҮЕ САГ РУУ...

ЛЕНИНГРАДТА ажаһуудаг С. Я. Головик юрэ сэнгэжэ ябатараа, шулуун зэбсэгтэ үеын зүүн жэлнүүд худар аяншалһан байха юм. Смольнын шадараар Нева мүрэнэй эрье руу доошоо буухадаа, тэрэ юрэ бусын түхэл дүрсэтэй шулуунуудые харажархиба. Эдэнь неолидай үеын сахюур шулуун зэбсэг хэрэгсэлнүүд байгаа.

Археологууд ба түүхэшэд эдэ зүйлнүүдээр һонирхобо. Зүүн бэедэхи налуу эрьеынь эдэнэр наринаар шэнжэлхэдээ эртэ урда сагай хүнүүдэй отог һуурин эндэ байгаа гэжэ тобшолол хэбэ. Манай элинсэг хулинсагууд ... модо талхидадаа хэрэглэдэг байһан хэдэн арбаад шулуун зэбсэг хэрэгсэлнүүдые эдэнэр олоһон байна. Мэнтэн томо эльгэн шулуу олоо. Тэрэ үеын хүнүүд энээнһээ шулуун хобхо сохижо абадаг байгаа бшуу. Эртэ урда сагай эдэ зүйлнүүд хэдэн мянган жэл соо газарай гүн дунда хэбтээ. Тиин мүнөө Нева мүрэн урдахадаа, эрьенүүдээ эди эдиһээр, эдэниие гаргажа, XX зуун жэлэй археологуудта «бэлэг» болгон бариба бшуу.

Эрдэмтэдэй һанамжын ёһоор, Ленинградай түбтэ олдоһон шулуун зэбсэг хэрэгсэлнүүд неолидай үеын Нева мүрэнэй эрье дээрэхи түрүүшын хүшөөнүүд болоно.

(ТАСС).

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда «Продукциин үнэ сэн доошоруулга — ажахые хүтэлбэрилгын гол хуули» — түрүү бэшэг. «Техникэ зайбарилагдана» — А. Павловай репортаж. ТАСС-ай шэнэ һонин.

Хоёрдохи хуудаһанда «Залуушуулай үүсхэл оролдолго хүгжөөхэ» — Улаан-Үдын комсомолшуудай конференци дээрэһээ Т. Волынцевагай бэшэһэн тоосоон. П. Натаев. «Халуун аршаанууд» — статья.

Гурбадахи хуудаһанда Ф. Тюменцева. «Ажалша эхэнэрнүүд, эхэнүүд тухай онсо оролдолго гаргаха» — статья. «Һонирхолтой монографи» — статья.

Дүрбэдэхи хуудаһанда Бокс. В. Бадмаевай статья. АПН-эй материалнууд.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.